

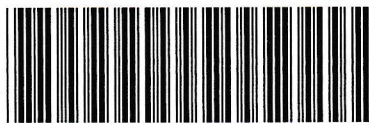
Kaple Anděla Strážce 2005

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Pedagogická fakulta
Katedra výtvarné výchovy

**Dořešení drobné historické architektury
novým výtvarným názorem
(praktická práce)**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Knihovna JU - PF

3115172719

2006

Autor: Barbora Režná
Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ + VV
Vedoucí: doc. PaedDr. Radko Chodura, CSc.
Oponent: PaedDr. Zdeněk Peterka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Pedagogická fakulta
Katedra výtvarné výchovy

Dořešení drobné historické architektury novým výtvarným názorem (praktická práce)

ANOTACE

Tato diplomová práce se zabývá novým výtvarným řešením oltářního obrazu, umístěného v prostoru drobné historické architektury – kaple Anděla Strážce ve Volyni. Úvodní část teoretická se proto z počátku zabývá samotným pojetím anděla. Poté práce odhaluje veškeré vybrané informace, které se ke kapli vztahují a přibližují nám její celý vývoj od roku 1858, kdy vznikla, do současnosti. Práce pojednává o jejím staviteli Josefu Niklasovi a o jejím „životě“. Druhá část, praktická, popisuje proces vlastní tvorby vycházející také ze zjištěných informací o kapli a z vlastních úvah. Zároveň obsahuje výsledky vlastní výtvarné činnosti. Z postupných úvah a myšlenek nakonec vznikly malířské studie, vrcholící realizací dvou variant finálního návrhu oltářního obrazu Anděla Strážce. Diplomovou práci završuje třetí část, která v sobě skrývá bohatou obrazovou přílohu, dokumentující stav celé pseudogotické kaple Anděla Strážce v současné době.

2006

Vedoucí: doc. PaedDr. Radko Chodura, CSc.
Oponent: PaedDr. Zdeněk Peterka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Pedagogická fakulta
Katedra výtvarné výchovy

Finishing of the solution of fine historical architecture by a new creative conception (practical work)

ANNOTATION

This thesis deals with a new creative solution of the altar-piece placed in the interior of a fine historical architecture – in the Chapel of the Guardian Angel in Volyně. The first part is theoretical, dealing with the theoretical conception of the Angel. The thesis then presents all information about the Chapel obtained in the process of research and outlines its development since its origin in 1858 till present time. The work deals also with the architect of the Chapel Josef Niklas and deals with the Chapel's "life". The second, practical part describes the process of the thesis author's own production coming out of the collected information as well as her own reflection. It also presents the products of her own artwork. Pictorial studies resulted from the sequence of the reflections and ideas and they culminated by the realisation of two variants of the final project of the altar-piece of the Guardian Angel. The thesis is crowned by the third part, which presents an appendix consisting of photographs, documenting the present state of the whole pseudo-gothic Chapel of the Guardian Angel.

2006

Vedoucí: doc. PaedDr. Radko Chodura, CSc.
Oponent: PaedDr. Zdeněk Peterka

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma: **Dořešení drobné historické architektury novým výtvarným názorem** (praktická práce) vypracovala samostatně s použitím uvedených materiálů.

V Českých Budějovicích, 26. dubna 2006

Barbora Řežná
.....
podpis diplomanta

Poděkování:

Z celého srdce děkuji doc. PaedDr. Radku Chodurovi, CSc. za to, že mne po celý čas mé práce provázel svými trpělivými radami a myšlenkami a umožnil mi nahlédnout do abstraktního světa výtvarného tvoření. Děkuji mu za jeho laskavé a upřímné vedení, které mne hluboce obohatilo a pomohlo k získání nového názoru na výtvarnou tvorbu.

Ráda bych také poděkovala mému příteli Mgr. Jakubovi Komrskovi, jehož přítomnost a moudrost mi stále pomáhala v mé práci. Také Štefanu Schwarcovi za velkou podporu a pomoc při tisknutí fotografií. Děkuji také panu Ing. Josefu Matějkovi za poskytnutí cenných informací, které mi byly pomocí ke hledání skutečností o kapli Anděla Strážce.

V Českých Budějovicích, 26. dubna 2006

Barbora Říčaná
.....
podpis diplomanta

OBSAH

ČÁST PRVNÍ – TEORETICKÁ	9
1. Kdo je anděl?.....	10
2. Po stopách vzniku kaple Anděla Strážce – vyprávění pana Ing. Josefa Matějky.....	12
3. O staviteli kaple Anděla Strážce.....	14
4. Stavba kaple.....	16
5. Staré paměti o kapli Anděla Strážce nad Volyní.....	18
6. „Život kaple“ - Bádání v okresním archivu ve Strakonících.....	20
6.1. Poutě konané ke kapli Anděla Strážce (*1858) a záznamy farářů k jednotlivým datům.....	20
6.2. Zajímavosti z okolí kaple Anděla Strážce.....	27
7. Jak se dostaneme ke kapli Anděla Strážce?.....	38
ČÁST DRUHÁ – PRAKTICKÁ	39
8. Proces tvorby.....	40
9. Závěr.....	55
10. Seznam použité literatury.....	56
ČÁST TŘETÍ – OBRAZOVÁ PŘÍLOHA	58
11. Zvláštní příloha.....	83

ČÁST PRVNÍ TEORETICKÁ

*Na pastvinách
královických
při pasení ovcí zachráněn byl
synek z rodiny Prokopovy,
kterého napadl had.
Hošík spal,
netušil ani,
jaké nebezpečí mu hrozí..
Zachránil jej pastevec,
který hošíka s sebou
na pastvu brával.
Pastevec na upozornění
psa Hafana
zpozoroval nebezpečí
a hada zabil.
Na památku tohoto
zachránění
postavila
rodina Prokopova z Volyně
původní tuto kapličku
svým nákladem.*

1.

Kdo je anděl?

Pojem anděl¹⁾ vychází z řeckého slova angelos. V židovském, křesťanském a v islámském náboženství je nadpřirozenou bytostí, zprostředkující styk mezi Bohem a lidmi. Podle jiného literárního pramene²⁾ je však andělem posel, biblické stvoření čistě duchovní podstaty. Přichází buď jako trestající, nebo pomáhající Boží posel. V křesťanském pojetí jsou andělé přiděleni ku pomoci člověku nebo národu (andělé strážní), někteří mají vlastní jména (v ikonografii jsou častými náměty Gabriel – zvěstující Marii narození Ježíše, Michael – bojující s ďáblem či vyhánějící s plamenným mečem Evu a Adama z ráje). Znázorňuje se jako okřídlená půvabná mužská postava.

Každý má svého anděla, říká také německý autor duchovní literatury Anselm Grün³⁾. Pro mnoho lidí je skutečně radostí věřit v jejich přítomnost. O andělech se hovoří v mnohých biblických příbězích. Tak by se dalo říci, že je jejich přítomnost téměř nezpochybnitelná. Myslím, že každý člověk potřebuje uvnitř své duše zvláštní ochranný prostor, který mu může být často velikou oporou nejen v překonávání těžkostí svého života. Tam v jeho nitru přebývají právě andělé a uvádějí ho do lehkosti bytí, do něžné lásky a krásy ze života. Andělé dávají jeho duši křídla, křídla fantazie, která mu pomáhají oprostít se od prázdnoty, povrchnosti a otvírají mu nebe. Andělé nám svým způsobem dávají zkušenost, že jsme zvláštním způsobem chráněni a skryti. Nikdy nejsme sami. Andělé nás provázejí ve všech situacích našeho života.

„V mnohých náboženstvích je rozšířena víra v osobního anděla strážce. Už raná církev v souladu s židovskou tradicí hlásá, že Bůh přiděluje každému člověku anděla, který ho provází na všech cestách, od kolébky k hrobu, ba až za hrob – do ráje.“⁴⁾ Myslím, že dnešním lidem se v anděly věří mnohem snáze než v Boha a v Ježíše Krista. Jsou to bytosti, o kterých se příliš nemluví. Jejich prostřednictvím vstupuje také ono tajemno do tak často povrchního života.

„Z biblických příběhů vyplývá, že andělé nenechávají člověka v žádné situaci samotného, že ho provázejí na všech cestách a že mu poskytují ochranu a bezpečí, je-li se svým strachem sám.“⁵⁾ Nakonec pouhá představa anděla pomáhá lidem zvládat různé obtížné životní situace, ať v něj věří nebo ne. „Andělé byli v teologii posledních třicet let zanedbáváni. Teologie říká, že Bible existenci andělů předpokládá, ale nezjevuje. Andělé prý prostě patřili k představě tehdejšího světa, v jejímž duchu Bible vypráví také o Bohu a jeho působení. Tomuto kritickému postoji však odporuje sama církevní tradice, když mluví o andělech jakožto o tvorech Božích. Byli tedy stvořeni Bohem stejně jako člověk a jsou služebníky Páně. A jsou-li andělé tvory, pak musejí být poznatelní lidskými schopnostmi. Podle svatého Augustina je anděl označením úkolu, ne bytosti. Anděl je posel Boží, jehož prostřednictvím Bůh předává člověku nějaké poselství anebo člověka doprovází a něco v něm působí. Bible i církevní otcové jsou přesvědčeni, že člověk může anděly opětovně vidět a zakoušet. Tyto zkušenosti jsou však popisovány jen obrazně.“⁶⁾

Věřím, že k nám anděl může přijít skrze určitého člověka, sen nebo i skrze naši vlastní duši. A tak lidské srdce je to místo, kde můžeme zakusit anděla. Skrze anděla se k člověku přibližuje uzdravující a chránící Boží blízkost, takže ji můžeme pocítit. Přesto nemusíme v anděly věřit, protože nejsou předmětem víry člověka. Věřit můžeme jen v Boha. V andělech se však může naše víra v Boží lásku probudit. Dalo by se říci, že oni spojují náš svět se světem Božím. Udržují spojení mezi nebem a zemí, mezi Bohem a člověkem.

„Podle psychologie C. G. Junga andělé často vystupují v dětských představách, aby nahradili nepřítomné rodiče. Obraz anděla pomáhá dítěti získat pocit bezpečí.“⁷⁾
A anděl strážce? Myslím, že každý člověk má svého osobního anděla strážce již od narození.

*„Andělíčku, můj strážníčku,
opatruj mi mou dušičku,
andělíčku, strážce můj,
mou dušičku opatruj.
Opatruj ji ve dne, v noci,
od duchů a od zlé moci,
andělíčku, strážce můj,
mou dušičku opatruj.“⁸⁾*

Anděl strážný je pro mne bytost neviditelná, „neosahatelná“, pozitivní. Anděl je „pocit“, který může a nemusí člověk cítit, který naplňuje, posiluje, dává nám energii. Je strážný – ochraňující. Střeží naše myšlenky, pocity, dává nám pocit, že nejsme sami, asi stejně jako právě víra v Boha. Anděl je světlo, které září jako slunce a slunce umí člověka posílit.

Věřím na svět malých zázraků a nepředvídaných „náhod“, které může člověk pocítit, když bude chtít. Myslím, že některým lidem je dán dar cítit věci kolem nás, které jiní necítí. Že malé děti, postižení a nejstarší lidé ví leckdy více, než mladí a dospělí, a mají zvýšenou citlivost k okolnímu světu.

Představuji si tedy nakonec anděla buď jako lidskou bytost nebo spíše právě jako „pocit“, který je jen cítit, je naší domněnkou. S touto úvahou jsem se ho snažila ve svém výtvarném zpracování vystihnout.

Bůh člověku pomáhá prostřednictvím anděla, který je v nás, v našem srdci, v našich myšlenkách. A v tom spočívá povolání nás všech: máme si být navzájem andělem, který nad druhým člověkem otvírá nebe.

POZNÁMKY:

1. Ilustrovaný encyklopedický slovník, Academia 1982
2. Chodura-Klimešová-Křišťan: Slovník pojmů sakrálního výtvarného umění, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2001
3. Anselm Grün: Každý má svého anděla, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2000
4. viz výše pozn. č. 3, str. 5
5. viz výše pozn. č. 3, str. 6
6. viz výše pozn. č. 3, str. 9
7. viz výše pozn. č. 3, str. 13
8. dětská modlitba

2.

Po stopách vzniku kaple Anděla Strážce

Na počátku všeho zjišťování byl rozhovor s rodákem a jáhnem města Volyně, panem Ing. Josefem Matějkou¹⁾ (78 let), který mi velmi rád poskytl několik informací, jenž mi byly pomoci ke hledání skutečností o kapli Anděla Strážce.

Vyprávění pana Josefa Matějky (z května roku 2005):

- Pan Ing. Josef Matějka vypráví²⁾ a předčítá³⁾ o Josefu Niklasovi, o staviteli kaple Anděla Strážce:

Josef Niklas narodil se ve Volyni v čísle 4 z rodičů Františka, mydláře (*to je zaměstnání*), a Terezie, rozené Mertovy, roku 1817, 11. března. Zemřel v Praze roku 1877, 10. října – *to znamená v šedesáti letech*. Po skončení studií na pražské technice vstoupil roku 1836 do praxe k pražskému staviteli Jindřichu Frenclovi, od něho roku 1840 přešel ku staviteli Leopoldu Mayerovi, jenž mu svěřil stavbu stavovské sněmovny dolnorakouské ve Vídni – *čili to už byl stavitel, který zasahoval i do architektury rakouskouherského mocnářství*. Po roce 1845 vydal se na studijní cesty do Itálie, Francie, Německa a stal se roku 1849 asistentem stavitelství na technice v Praze, roku 1856 suplentem a roku 1864 profesorem stavitelství na témže ústavě. Z jeho staveb prosluly: Novoměstské divadlo v Praze, rozkošný zámek v Dubě na Volyňsku (*je tady blízko*), jiný v Jetřichovicích u Sedlce na Táborsku, Skřivanský u Nového Bydžova. Dle výkresů provedeny byly mimo jiné: veliký oltář v Hořepníku, v dómu Moskevském na Rusi, postranní oltáře kostela v Třeboraticích, bronzové lustry žofinského sálu v Praze, kostelní svícny pro knížete černohorského v Cetyni. Společně s Františkem Šandou vydal česky Jöndlovo dílo o stavitelství pod názvem: Poučení o stavitelství pozemním (Praha 1862), a Slohy stavitelské od nejstarších dob až na dobu nynější (Praha 1864). Rodnému městu zavděčil se kaplí Andělů strážných. Stávalať od pradávna na Královském vrchu malá, velmi sešlá kaplička (*jmenuje se to Královice, to by byla tady třeba další historická vysvětlivka k tomu proč Královice – město Volyně patřilo proboštu kapituly Svatého Víta v Praze, tedy na hrad, ale tento vrch patřil králi, protože byl strážný vedl znamením ohně, tedy zapalováním po těch strážných vrších v době nebezpečí, do Čech žene nepřítel. Královice je vrch nad Andělíčkem, je vyšší než Andělíček*). Měšťanosta Hödl požádav Niklasa o plán na novou, sehnal sbírkou roku 1858 obnos 1072 zlatých 22 krejcarů, nepočítaje ruční a potažné práce, které lid radostně zdarma vykonal a tak vbrzku na nemalou okrasu krajiny zaleskla se nad Volyní sličná svatyněka (*tady se pan Matějka rozplakal*). *Která je dneska v pustém stavu... Promiň mi ten citový úlet. Ale jinak o tu svatýňku se zasloužil také Matěj Kopecký a jeho syn Václav* (a opět pokračuje ve čtení knihy).

Po národním uvědomění Volyňska zasloužil se také loutkoherec Matěj Kopecký a jeho syn Václav. Hrávali ve městě v zájezdním hostinci ve Vimperské bráně (*dnes se tomu říká Na růžku – toto místo se nachází směrem na Vimperk u dnešního pečovatelského domu*). Na vesnicích také hrávali po hospodách, v Marčovicích a u Miklasů (*to znamená v Černěticích ve mlýně*), v Kakovicích v dílně kováře Jehlíka. Nás zajímá více Václav Kopecký, muž celkem inteligentní, kterýž bydlil v Přechíně pod Vacovem a byl vlastně spisovatelem her Matěje otce (*otec Matěj Kopecký uměl ty hry nazpaměť a on je sepsal, dodává*). Jeho Kašpárek zpíval ve Volyni u nás třetí sloku Národní hymny Kde domov můj. Tato sloka třetí národní hymny zní:

*Tam kde Anděl Strážce stojí
a Malsičku k sobě pojí,
tam v té krásné dolině
leží město Volyně,
a to jest ta krásná země
ve Volyni domov můj.*

Václav Kopecký také ve Volyni umřel, zemřel v čísle 139 v městském chudobinci v roce 1871 a to 14. července a je pochován na Malsičce na neznámém místě.

Jsi rozená Režná a k tomu jménu já mám zvláštní úctu kvůli dědečkovi a to Ti mohu tedy poskytnout, ale prozatím nevím víc.

POZNÁMKY:

1. Ing. Josef Matějka se narodil na Zlešické hospodě „Pod zeleným hájem“
- U Kožených v roce 1927
2. kurzíva
3. František Teplý: Dějiny města Volyně a okolí, 2. vydání, 1933, str. 308

3.

O staviteli kaple Anděla Strážce

Architekt Josef Niklas

(*18.3.1817 ve Volyni † v Praze 10.10.1877)

„Rok 1977 nám připomenul dvojím datem vynikajícího českého stavitele a projektanta, volyňského rodáka architekta Josefa Niklase. Josef Niklas se narodil v domě č. 4 dne 11. března 1817. Jeho otec tu měl mydlářskou dílnu. Matka Terezie byla rozená Mertová. Niklas studoval na pražské technice a v roce 1836 začal svou praxi u pražského stavitele J. Frencla. Již za 4 roky však přešel ke staviteli Leopoldu Mayerovi do Vídně, který mu svěřil stavbu Dolnorakouské sněmovny. Úspěšné provedení tohoto úkolu umožnilo Niklasovi v letech 1845 – 1849 řadu studijních cest do Itálie, Francie a Německa, načež se Niklas vrátil do Prahy. Zde se stal suplujícím a později řádným profesorem na reálce. Tehdy se na reálkách vyučovalo i stavitelství a jedním z Niklasových žáků ve školním roce 1854 byl i syn Boženy Němcové Karel, na jehož vysvědčení z března 1854 je Niklas podepsán. Karel měl ve stavitelství známku „prostřední“. Záhy poté byl Niklas asistentem a později profesorem na technice. Ve své době patřil k významným českým architektům a byl předchůdcem Zítkovým. Osobní styky obou těchto našich průkopníků stavitelství byly bezpochyby dobré. Spojovala je láska ke kvalitnímu materiálu a bezvadnému provedení a není bez zajímavosti, že při sňatku Josefa Zítka s Bertou Lippertovou¹⁾, který se konal v domácí kapli elčovické 28. srpna 1881, téměř 4 roky po Niklasově smrti, zvolil si Zítek za svého svědka dr. Václava Niklase, praktického lékaře z Volyně, bratra stavitelova. Se jménem Niklasovým je spojena řada architektur v Čechách. Uvedme novou pseudogotickou radnici v Mladé Boleslavi z let 1865 – 1868. Dále zámek v Dubu

(okr. Prachatic), postavený na místě tvrze, z níž bylo zachováno dvoje renesanční ostění (pravděpodobně s erbem) Hodějovských z Hodějova, rovněž uveďme novogotickou jednopatrovou stavbu s hranolovou věží. V Hořepníku (okr. Pelhřimov) navrhl hodnotné pseudogotické zařízení, oltáře i kazatelnu do kostela sv. Václava. V Jetřichovicích (okr. Benešov) rozšířil a upravil Niklas v letech 1857 – 1869 zámek, původně barokní, v Netolicích prováděl úpravy v radnici.

V Praze byla známou stavbou budova Novoměstského divadla. V Praze V. (Josefov) byla synagoga v sousedství kostela sv. Ducha upravená do pseudomaurské podoby podle Niklasova projektu až po jeho smrti v r. 1882 – 1893. V r. 1872 postavil Niklas nové probošství a budovu nového děkanství na Vyšehradě na severní straně Vyšehradského hřbitova za Wiehlovými arkádami. Pro Žofínský sál navrhoval Niklas bronzové lustry. Jeho dílem je dále zámek ve Skřivanech u Nového Bydžova. V r. 1878 byla renovována gotická radnice v Táboře z let 1440 – 1515 s pavlačemi na krákorcích kolem čtvercového dvora, vypracoval návrh na postranní oltáře v Třeboraticích (okr. Praha–sever) a rodná Volyně má na svého rodáka působivou památku – kapli Anděla Strážného v dominantní poloze nad městem (1858).

Niklas byl znám i v cizině. Vedle Dolnorakouské sněmovny ve Vídni navrhoval velký oltář se svícny v dómu v Moskvě a svícny pro zařízení knížecího paláce v Cetyni na Černé Hoře.

Niklas přeložil společně s Františkem Šandou Jöndlovo dílo: „**Poučení o stavitelství pozemním**“, které vyšlo v Praze v r. 1862 a „**Slohy stavitelské od nejstarších dob až po dobu nynější**“, o dva roky později. Byly to v té době ojedinělé snahy o teoretické základy architektury.

Není bez zajímavosti, že Niklas se zúčastnil i soutěže na stavbu Národního divadla. Jeho studie však došla opožděně.

Na nároží Široké ulice a ulice Elišky Krásnohorské na Starém Městě v Praze postavil si asi v r. 1875 Josef Niklas dům pro sebe. Podle zjištění Jany Hornekové je pozoruhodný dosud nedotčenými původními detaily, takže je pro poznání Niklasových zásad zvláště důležitý: mřížka světlíků, mříž výtahu, nárožník, velmi funkční a esteticky se uplatňující detail, figurální nadedvěrní supraporta²⁾ a dveře s původním dobovým fládrovaným nátěrem, okno s pohádkovou tematikou na podestě schodiště, skládané z barevných skel zalévaných do olova.

Architekt Niklas zemřel v Praze 10. října 1877. Je pochován ve Volyni. Rodina vymřela a hrob byl před časem bez vědomí památkových orgánů opravován. Pro sedmdesátá léta příznačná mříž z litých součástí byla odstraněna, hrob stojí u zdi hřbitova a deska na ni připevněná je z tak měkkého pískovcového materiálu, že jen těžko lze přecíst slovo „TEREZIE“, křestní jméno Niklasovy matky. Jednoduchý trojúhelný tympanon z tvrdšího materiálu vystupuje a krycí desku hrobu označují jen kovová, neodborně připevněná písmena „POPEL NIKLASŮV“, z nichž některá mohou odpadnout. Domnívám se, že oprava a uvedení hrobu do pořádku by bylo jen částečným splacením dluhu, který k jednomu z našich čelných architektů máme.“³⁾

POZNÁMKY:

1. Leopold Lippert byl v 2. polovině 19. století majitelem panství Lčovice. Josef Zítek později po svatbě od něj koupil celé panství za 180 000 zlatých. Jejich syn Berthold byl pak majitelem zámku a panství do r. 1929. Josef Zítek je pochován na hřbitově v Malenicích v nákladné hrobce. Zemřel r. 1909. Busta je od Stanislava Hanzlíka.
2. Ilustrovaný encyklopedický slovník, Academia 1982, supraporta - z latiny, reliéfní nebo malovaná výplň pole v nadpraží, oblíbená zejména v reprezentačních prostorách renesanční a barokní architektury
3. Článek napsal Vladimír Braun z Volyně (archivář) v roce 1977 – k výročí narození Josefa Niklase před sto šedesáti lety a zároveň jeho úmrtí před sto lety. Článek jsem získala na Městském úřadu ve Volyni.

4. Stavba kaple

Kaple je postavena v pseudogotickém slohu¹⁾ v polovině 19. století, roku 1858. Stojí na zalesněném vrchu. Plán k této kapli byl zhotoven volyňským rodákem profesorem Josefem Niklasem, nebyl však již k nalezení. Zdivo stavby je smíšené – kamenné a cihlové. Sokl²⁾ je čtvercového půdorysu a nad ním pak je vlastní část kaple. Římsa soklu probíhá ve výši horního oblouku vchodu. Průčelí i ostatní stěny mají trojúhelníkové štíty. Na západní straně je gotické okno. Korunní římsa pak vede kolem horního obvodu a po obvodech štítových trojúhelníků. Střecha je křížová, přizpůsobena tvaru kapličky. Nad ní je osmiboká kamenná věž, jejíž stěny jsou zakončeny opět trojúhelníkovými štíty. Ukončena je plechovou střechou ve tvaru osmibokého jehlanu.

Vchod je gotický, má plné dvoukřídle dveře s mříží. Podlaha je dlaždicová. Dlaždice jsou vyrobeny jako římská imitace. Barva stěn je šedá se žlutě zvýrazněnými klenebními pasy a imitovanými pilastry s bohatými hlavicemi. Dekor hlavice obsahuje akantové listy s volutami. Kruhové motivy v dlažbě se znovu objevují na stěnách jako orámování obrazů, které dříve visely v kapli. Pod hlavní římsou v interiéru kaple obíhá po celém obvodu stavby kosočtverečný motiv, hloubkově ztvárněný, který zde však působí velmi „mimoslohově“ ve vztahu k ostatním výzdobným prvkům. Celá vnitřní výzdoba se nese převážně v duchu secesních motivů, často vycházejících ještě z renesance. Strop je kopulovitý a pod ním je bohatá římsa. Oltář byl původně zdoben obrazem Anděla Strážce. Po pravé straně visel obraz Ukřižování Páně a po levé Narození Páně, malovanými volyňským rodákem Maxmiliánem Boháčem st. v r. 1898. Na jižní straně byl oltářní stůl a kazatelna. Dnes se v kapli nachází pouze oltářní stůl, kazatelna a lavice, též dva zvony.

První (menší) zvon má průměr 25 cm. Na něm je nápis Perner in Budweis 1858 a plastika Madony s dítětem. Druhý (středně velký, prostřední) zvon má průměr 30 cm. Jsou na něm vytvořené plastiky sv. Martina s žebrákem, na druhé straně sv. Vavřince s rožněm v ruce a vítěznou palmou – mezi nimi jsou dva festony s velkým květem. Třetí (největší) zvon byl pravděpodobně „21. prosince 1916 snesen německými vojáky pro potřebu hutí. Následující den byl vlakem odvezen neznámo kam.“³⁾

Pravděpodobně nejstarší nátěr (vnitřku kaple) je modrý a nebude zřejmě o moc novější než kaple sama. Modrá zjevně symbolizovala nebeskou klenbu, protože andělé jsou na nebi. Později, asi ještě ke konci 19. stol. byla kaple přetřena bledším modrým až šedým odstínem a dnes má uvnitř odstíny šedé až béžové. Ovšem ta starší secesní výmalba, která navozuje dojem pseudorenesanční je nade vše pochybnost dílem Maxmiliána Boháče st. (jelikož nalezené obrazy na farské půdě jsou také jeho dílem) z doby kolem roku 1898 – 1910. A to, co tam vidíme my dnes, je zjednodušená forma téhož - od Maxmiliána ml. a Josefa Boháčů (jeho synů), kteří toto nejspíše přemalovali ve 40. až 60. letech 20. stol. a tak už to vlastně zůstalo. Malba trochu koresponduje s imitací římské dlažby. Jediné co tam ve své podstatě nesedí, je kostkový motiv pod korunní římsou.

POZNÁMKY:

1. Chodura-Klimešová-Křišťan: Slovník pojmů sakrálního výtvarného umění, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2001, pseudogotika (novogotika) - jedna z tendencí romantismu, ústící do přesného napodobování gotického tvarosloví v 2. pol. 19. století; významný sloh pro výstavbu českých kostelů
2. Chodura-Klimešová-Křišťan: Slovník pojmů sakrálního výtvarného umění, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2001, sokl - z latiny, zdivo ve spodní části stavby, většinou vystupující před plochu zdi budovy, někdy opatřené v horní části soklovou římsou
3. Jindřich Podhorský: Pohledy do historie Volyně a Pošumaví 1299 - 1999, vydal J. Podhorský za spolupráce sponzorů r. 1998

5.

Staré paměti o kapli Anděla Strážce nad Volyní

„Neřekl by jistě nikdo, že kaple Anděla Strážce na vrchu „Královicích“, vévodící na východní straně městu Volyni, má svou historii. Historie tato však týká se kaple původní, která zde dříve stávala, kdežto kaple nynější – tak jak dnes se jeví – je výtvořem doby pozdější¹⁾.

Starým pamětníkem kaple původní byl bývalý její **kostelník František Machart**, mistr krejčovský ve Volyni, a po něm jeho zeť hodinář **Josef Januš**, z jeho paměti čerpal jsem sám historii původní kaple. Jest záslužno zachovati starou paměť o zřízení této kaple, jak vznikla v původní své architektuře, tak i v architektuře pozdější.

Les na Královicích, zvaný dnes lesem u Anděla Strážce, jest na vrchu, který býval jindy svahovitým pahorkem – pustinou, na níž bujela tráva, která bývala pastvištěm ovcí v ten čas ve Volyni hojně chovaných pro Prahu.

Lid volyňský býval zbožný, čehož dokladem jsou nesčetné kapličky, roztroušené po hranicích obce a boží muka, která hlásají v zachovalosti zbožnost tehdejšího volyňského lidu. Dvě ze starých kapliček zachovaly se ještě dnes na Královicích ve své podobě původní. Jsou to kapličky sv. Šebestiána a sv. Vojtěcha. Podobnou těmto dvěma kapličkám byla i původní kaplička Anděla Strážce, která stála na vrcholu vršku, obrácená k městu Volyni. Uzavřena byla špaletovými dveřmi, které zabraňovaly vniknutí dovnitř, aniž bránily viděti starý obraz Anděla Strážce.

O původu této kaple koluje pověst, že na pastvinách královických při pasení ovcí zachráněn byl synek z rodiny Prokopovy, kterého napadl had. Hošík spal, netušil ani, jaké nebezpečí mu hrozí. Zachránil jej pastevec, který hošíka s sebou na pastvu brával. Pastevec na upozornění psa Hafana zpozoroval nebezpečí a hada zabil. Na památku tohoto zachránění postavila rodina Prokopova původní tuto kapličku svým nákladem. Bylo to již asi v 17. nebo 18. století, neboť zmíněný kostelník Machart pamatoval, že již z počátku století 19. sám v této kapličce rozsvěcoval každodenně světlo, které hořelo uvnitř ve visací lampičce. Světlo se dávalo proto, poněvadž asi v roce 1832 byla ve Volyni cholera; lidé večer zdraví, ráno mrtví. Podolští občané scházeli se denně večer k modlitbám. Machart předříkával modlení i zpěvy, po něm ustrašený lid se modlil a zpíval. K těmto modlitbám potřebné světlo dodávali různí občané darováním svíček, oleje i másla. Zvyk tento zásluhou Machartovou i jeho zetě Januše zůstal i v pozdějších dobách.

Vrch u Anděla Strážce obec vysázela lesem a tu některé volyňské občanky, hlavně **matka poštmistra Prokopa a Denková** (ze mlýna Mikoláškovice, nyní továrna) se sjednotily na tom, že místo staré kapličky vystaví novou, prostornou, v jejímž vnitřku mohly by se modliti. Les byl již vysázen a proto musela býti kaple větší. Milodary sbíral Machart a na první pochůzce vybral 600 zlatých, které přijal tehdejší oblíbený purkmistr Hödl. Náklad na stavbu obnášel **761 zlatých 50 krejcarů Cm** (pravděpodobně Cm = Císařské mince). Mnoho občanů poskytlo i naturálie. Z Neuslužic vozili zdarma vodu, z Přečovic od Němčic písek. Černětický statkář Zádubský ze Šontálu dal cihly, sedláci z Račí a z Nišovic je zdarma odvezli. Volyňští cihláři Niklas (otec lékaře) a starý Boháč (František Boháč – děda bratří Boháčů) dali vápno a také i cihly.

Kaple postavena byla podle plánů volyňského rodáka architekta Josefa Niklasa stavitelem **Pláteníkem**, a to roku 1858. Když byla postavena, vysvětil ji, náhodou ve Volyni dlící, biskup a vlastenec **Jirsík**. Do kaple darován byl nový obraz rodinou Prokopovou, rám pak dal zhotoviti kožišník Denk.

Uznanost není dobrým znakem našeho lidu a nebyla ani v dobách, kdy se o kapli tuto oba jmenovaní kostelníci nezištně starali. Důkazem toho je malá epizoda. Machart na smrtelné posteli svému zeti vyprávěl, že lidé jej podezírají, že se o kapličku nestará jen tak, že se z toho musí míti dobře. Jistě to stesk člověka poctivého, který bolel. Přes to však svého zetě zapřísahal, aby kapličku tuto neopouštěl. A jeho zet' Januš skutečně rozsvěcoval po 40 let v kapli světlo, které vyžebrał.

Budiž oběma, jako dobrým lidem, věnována na tomto místě čestná vzpomínka.²⁾

POZNÁMKY:

1. Dnešní kaple Anděla Strážce měla v době svého počátečního vzniku asi v 17. - 18. století zcela jiný vzhled. Nejpravděpodobněji vypadala jako dnešní kaplička sv. Šebestiána nebo kaplička sv. Vojtěcha, které nyní stojí na stejném vrchu podél lesní cesty zhruba 1 km od dnešní kaple vzniklé r. 1858. V roce 2003 byly obě kapličky vlastním nákladem svépomocí opraveny panem Miroslavem Lomem st., panem Petrem Hrašem (na přání jeho maminky, již zemřela) a Vladimírem Koutem.
2. Strakonicko: ročník II., č. 2, z června 1936 – článek, který mi byl poskytnut v Městském muzeu ve Volyni, napsal Jan Braun (narozen 24. 6. 1878 ve Strakonících, městský archivář, manipulační úředník, v r. 1957 začal zjišťovat obsah a rozsah materiálů, archivů Volyně. Od r. 1961 je vše v okresním archivu Strakonice.)

6.

„ŽIVOT KAPLE“

Bádání v okresním archivu ve Strakonících

Dnes se kaple Anděla Strážce jeví opuštěná a jakoby zapomenutá. Co se mohlo stát, proč se na ni zapomnělo?

Rozhodla jsem se proto hledat více o jejím vývoji, jejím „životě“. Pokusila jsem se získat informace v okresním archivu města Strakonice a k mé velké radosti se mi po mnoha návštěvách bádání vyplatilo:

1851

Roku 1851 hned v měsíci březnu dalo představenstvo královský vrch okolo kaple Anděla Strážce sosnovým semenem osítí, neboť vrch ten do té doby byl holý a vypadal smutně.¹⁾

1858

Na královském vrchu stála do té doby až 8 střeoviců vysoká zcela sešlá a popukaná kaple Anděla Strážce. Když les kolem kaple povyrosl a zakrýval ji, ozývalo se z mnoha stran přání, aby se tam nová a větší kaple postavila. Ujal jsem se té myšlenky a sbíral jsem dobrovolné příspěvky, dal jsem toho jara ještě základy kopati, cihly dělati, vápno na vrchu hasit, k čemuž voda až z řeky voziti se musela. Písek, jehož na blízkou nebylo, vozil se až od Nemětického mlýna. Stavba pokračovala tak, že již 6. září na den Anděla Strážce vše hotovo a zařízeno bylo, aby byla ten den vysvěcena, což se také stalo. Je to dílo spojených sil. Hotových peněz se vydalo 761 zl. 50 d. k. m. Obraz, který maloval akademický malíř Kuncl ze Strakonic, stál 80 zl. k. m., rám 16 zl. k. m. Počítaje ruční a potažné práce, které lidé zdarma vykonali, pak náradí a věci do té kaple, vše na penězích, stála by ta kaple 1072 zl. 22 d. k. m.²⁾

6.1.

Poutě konané ke kapli Anděla Strážce (*1858) a záznamy farářů k jednotlivým datům

1870 4. září

Dnes v 10 hodin budou Velké Služby Boží v kapli „Anjela Strážce“. Odpůledne o 2 hodině povede se posvátný průvod do kaple „Anjela Strážce“, tam vykoná se na slavnost tu připadající pobožnost, po které navrátí se posvátný průvod do farního chrámu Páně, a udělí se sv. požehnání.³⁾

1871 3. září

Dnes v 10 hodin budou Velké Služby Boží v kapli „Anjela Strážce“. Odpůledne o 2 hodině povede se posvátný průvod do kaple „Anjela Strážného“, tam vykoná se obyčejná pobožnost, po které navrátí se průvod sem do chrámu Páně a udělí se sv. požehnání.⁴⁾

1872 1. 9.

Většina textů se dále liší jen minimálně, proto budou následovat pouze úryvky, které obsahují drobné změny.⁵⁾

1873 7. 9.

Dnes bude v 9 hodin mše sv., kázání pak a Velké Služby Boží budou v 10 hodin v kapli „Anjela Strážce“. Odpoledne ve 2 hodiny vyjde procesí ku kapli „Anjela Strážce“, tam vykoná se obyčejná pobožnost a při navrácení se sem do chrámu Páně udělí se sv. požehnání.⁶⁾

1874 6. 9.⁷⁾

1875 5. 9.⁸⁾

1876 3. 9.

Dnes o půl 10 hodině bude zde druhá mše sv., po 10té hodině bude kázání a pak zpívaná mše sv. sloužená v kapli „Anjela Strážného“. Odpoledne ve 2 hodiny vyjde z farního chrámu Páně posvátný průvod, v kapli „Anjela Strážce“ odbude se obyčejná pobožnost, a při navrácení se sem, udělí se sv. požehnání.⁹⁾

1877 2. 9.¹⁰⁾

1879 7. 9.¹¹⁾

1880 5. 9.

Odpoledne o 2. hodině vyjde posvátné procesí ku kapli „Anjela Strážce“, tam vykonají se litanie, načež průvod sem nazpět se odebere a zúčastní se sv. požehnání.

Téma: „Kázání o úctě kaple Andělů Strážných.“¹²⁾

1881 4. 9.

Dnes o půl 10 hodině bude druhá mše sv., o půl 11 hodině budou kázání a Velké Služby Boží v kapli Anděla Strážce. Odpoledne o půl 3 hodině bude se konat druhý jubilejní průvod.¹³⁾

1882 3. 9.¹⁴⁾

1883 2. 9.

Téma: „Kterak máme slyšeti hlasy, duchové vyšší stráže, Bohem nám dané?“¹⁵⁾

1884 7. 9.

Téma: „Při slavnosti vysloužilé mše sv., mohu se (dále nečitelné), Krále o úctivosti mějte bratrstvo (nečitelné).“¹⁶⁾

1885 30. 9.

Téma: „O důstojnosti anjelů a službě, kterou nám prokazují.“¹⁷⁾

1886 29. 9.

Téma: „Jak může člověk bližnímu svému býti: 1) anjelem zlým 2) anjelem dobrým (strážným)?“¹⁸⁾

1887 28. 9.

Téma kázání: „Anjelé jsou naši nejvěrnější přátelé a proto o nás také obzvláštní zasluhují vděčnosti.“¹⁹⁾

1888 2. 9.

Téma: „Kázání u Anjela Strážných.“²⁰⁾

1889 1. 9.

Téma: „Andělové strážní nás chrání – jaká útěcha z tohoto přesvědčení.“⁽²¹⁾

1890 7. 9.

Téma: „Šetřiž anděla svého...“ Andělé vynikají nad všechny tvory i nad člověka svojí dokonalostí – a proto je máme: 1. ctíti 2. máme jim býti vděční.⁽²²⁾

1891 6. 9.

Téma kázání: „U Anděla Strážce v kapli 1. Andělé jsou naši průvodcové věrní. 2. Andělé jsou stálí ochráncové naši.“⁽²³⁾

1892 4. 9.

Téma kázání: „Andělé Strážní pečují o blaho časné i věčné.“⁽²⁴⁾

1893 3. 9.

Téma (nečitelné): „Život lidský cesta ku nebi potřeba průvodce s nebe.“⁽²⁵⁾

1894 2. 9.

Téma: „Máme býti bratří andělů tj. čisti a prosti hříchu. Máme býti andělé bratří tj. pomáhati tímto.“⁽²⁶⁾

1895 1. 9.

Mše sv. v kapličce Anděla Strážce a procesí.

Téma: „Andělé Boží Strážce můj, myšlenky zbožné v této modlitbě.“⁽²⁷⁾

1896 6. 9.

Téma: „Člověk potřebuje ochrany Boží a tedy i ochrany andělů Strážných.“⁽²⁸⁾

1897 5. 9.⁽²⁹⁾

1898 4. 9.

Téma: „Andělé Strážní svědkové života našeho budou také svědky při našem soudu.“⁽³⁰⁾

1899 3. 9.

Téma: „Úcta k sv. andělům strážcům.“

„Za hojnou žeň děkujeme Pánu Bohu, když máme a) srdce (dále nečitelné), by ruku štěstí (nečitelné).“⁽³¹⁾

1900 2. 9.

Téma (nečitelné): „Dobročinní anjelů strážných k lidem.“⁽³²⁾

1901 6. 9.

Téma: „Za našich dob každý rád cestuje, my také – k nebi. Bůh nám dal průvodce Anjela Strážce.“

„Článek víry o anjelu strážci učí nás (nečitelné), jak velice jest Bůh o nás starostliv by jak (nečitelné) ⁽³³⁾ jest duše naše.“⁽³⁴⁾

1902 7. 9.⁽³⁵⁾

1903 8. 9.⁽³⁶⁾

1904 4. 9.⁽³⁷⁾

1905 1. 9.³⁸⁾

1906 2. 9.³⁹⁾

1907 1. 9.⁴⁰⁾

1908 6. 9.⁴¹⁾

1909 5. 9.⁴²⁾

1910 4. 9.

Dnes za příčinou pohřbu, bude druhá mše sv. o 9. hod. na Malsičce a o ½ 11. hod. bude kázání a Velké služby Boží v kapli Anděla Strážce. Odpoledne o ½ 2. hod. bude měsíční pobožnost k Nej. sv. Sv. Olt.. Ve 2 hod. vyjde procesí ke kapli Anděla Strážce. Tam vykoná se obvyklá pobožnost a po návratu udělí se v Děkansském kostele sv. požehnání.⁴³⁾

1911 3. 9.⁴⁴⁾

1912 1. 9.

O 9. hod. je druhá mše sv., o 10 hodině bude mše sv. jeho biskup. milosti nejdůstojnější P. Probošta, po ní půjde průvod k opatrovně, kde vykoná se slavné svěcení budovy a kaple. Odpoledne o ½ 2. je průvod do kaple sv. Anděla Strážce, kde vykonají se litanie a po návratu udělí se sv. požehnání.⁴⁵⁾

1913 7. 8.⁴⁶⁾

1914 6. 9.

O 9té hodině budou slavné služby Boží na poděkování za zvolení nového papeže Benedikta XX., třetí mše sv. s kázáním bude o ½ 2 hodině v kapli u Anděla Strážce. Odpoledne v ½ 3tí půjde průvod do kaple sv. Anděla Strážného, tam vykoná se obyčejná pobožnost a při návratu do chrámu Páně udělí se sv. požehnání.⁴⁷⁾

1915 5. 9.

Pout' a kázání u Anděla Strážce.⁴⁸⁾

1916 19. 9.

V úterý sloužena bude v 8 hodin mše sv. v kapli svatých Andělů Strážných.

8. 10.

Průvod k „Andělíčku“

Téma: „Na tvá vnuknutí pozor dávám.“

„Andělé-naši průvodci až na věčnost.“⁴⁹⁾

1917 2. 9.⁵⁰⁾

1918 3. 9.⁵¹⁾

1919 7. 9.⁵²⁾

1920 5. 9.⁵³⁾

1921 4. 9.

Ztracen byl památný špendlík s kostěným andělíčkem.

5. 9.

V 8 hodin bude mše sv. obětována na dobrý a spasitelský úmysl a obrácení všeho zlého.⁵⁴⁾

1922 3. 9.⁵⁵⁾

1923 2. 9.

3. 9.

V 8 hodin bude se konat mše sv. v kapli Anděla Strážce za štěstí a Boží požehnání.⁵⁶⁾

1924 7. 9.⁵⁷⁾

Od r. **1925** až do r. **1930** nejsou žádné záznamy.

1931 6. 9.

Pochod ku kapli sv. Andělů Strážných.

Téma: „Na (nečitelné) čisti můžeme: Věrnost a pomíjitelnost.“⁵⁸⁾

1932 4. 9.

Průvod ku kapli sv. Andělů Strážných a kázání.⁵⁹⁾

1933 3. 9.

Kázání v kapli Andělů Strážných.⁶⁰⁾

Od r. **1934**⁶¹⁾ do r. **1944** nejsou žádné záznamy.

1945 2. 9.

Dne 6. května 1945 byla ukončena světová válka a mír rozhostil se po našich zemích. V neděli dne 13. 5. 1945 byla slavností mše sv. za blaho Republiky a na poděkování Pánu Bohu za dosažení míru.

Dne 2. září 1945 na poděkování Andělům Strážným za zachránění našeho města Volyně a na poděkování za dosažení míru byla uspořádána velká „Národní“ slavnost k Andělům Strážným, jíž v hojném počtu se zúčastnili: hasiči, junáci, mládež, hojně družiček velkých i malých, nejvíce děvčat a žen v národních krojích, průvod byl obrovský, přímo malebný, hrál všemi barvami, za zvuků dechové hudby všude radost jen zářila, obzvláště když jasná obloha dopřála sluníčku z nebeské báně nás svým úsměvem a teplem obšťastňovati.⁶²⁾

Od r. **1946** do současnosti nejsou již žádné zmínky. Jen ještě paní Alena Prokopová z Volyně (sestra pana Petra Hrašeho) si dnes vzpomíná, jak šla se svou babičkou pravděpodobně v šedesátých letech minulého století asi třikrát na pout' k Andělíčku. Kaple Anděla Strážce je pravděpodobně od té doby opuštěna, časem vykradena a postupně chátrá. Přesto byla několikrát opravena a proto je její stav dnes celkem zachován.

Poutě k důstojné kapli se konaly tedy vždy začátkem září, kdy se ve Volyni slavil Den Páně kolem svátku Anděla Strážce. Po válce, v době socialismu, přestal být o samotnou kapli a konání poutí zájem. Její význam nebyl již tolik důležitý, a tak se na ni zapomnělo. Dnes nás kaple ohromuje svou majestátností a architekturou. Najdou se lidé, kteří po její historii a smyslu touží, i ti kteří se na ni jen rádi podívají z malého volyňského náměstí nebo se pokusí ji navštívit (ke kapli nevede žádná veřejná cesta). Další kapitola dokresluje celý vývoj kaple a vypovídá o všem, co se kolem ní ještě dělo.

POZNÁMKY:

1. Článek z kroniky města Volyně, které mi poskytlo Městské muzeum ve Volyni.
2. viz pozn. výše č. 1, autor neznámý
3. Ohlášky bohoslužeb, číslo 15, 1870 – 1925, česky, 20 x 24, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice
Zaznamenal František Švehla - farářem od r. 1869 do r.1880.
4. viz výše pozn. č. 3
5. viz výše pozn. č. 3
6. viz výše pozn. č. 3
7. viz výše pozn. č. 3
8. viz výše pozn. č. 3
9. viz výše pozn. č. 3
10. viz výše pozn. č. 3
11. viz výše pozn. č. 3
12. Ohlášky bohoslužeb, číslo 16, 1870 – 1925, česky, 20 x 24, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice
Seznam vykonaných bohoslužeb 1880 – 1914, Okresní archiv Strakonice
Zaznamenal František Švehla. Téma zaznamenal kaplan Jan Podlaha (tedy mladší kněz, který pomáhal staršímu osadnímu faráři).
13. Ohlášky bohoslužeb, číslo 16, 1870 – 1925, česky, 20 x 24, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice
Seznam vykonaných bohoslužeb 1880 – 1914, Okresní archiv Strakonice
Zaznamenal Josef Fischer - farářem od r.1880 do r.1897. Téma zaznamenal kaplan Jan Podlaha.
14. viz výše pozn. č. 13, bez téma, v tomto roce se narodil malíř Maxmilián Boháč
15. viz výše pozn. č. 13, téma zaznamenal také tehdejší děkan
16. viz výše pozn. č. 13, téma zaznamenal děkan
17. viz výše pozn. č. 13, v tomto roce se 2.2. narodil malíř Alois Boháč, Maxmiliánův bratr
18. viz výše pozn. č. 13
19. viz výše pozn. č. 13
20. viz výše pozn. č. 13
21. viz výše pozn. č. 13
22. Ohlášky bohoslužeb, číslo 17, 1870 – 1925, česky, 20 x 24, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice
Seznam vykonaných bohoslužeb 1880 – 1914, Okresní archiv Strakonice
Zaznamenal Josef Fischer. Téma zaznamenal kaplan Jan Podlaha.
23. viz výše pozn. č. 22
24. viz výše pozn. č. 22
25. viz výše pozn. č. 22
26. viz výše pozn. č. 22, téma zaznamenal farář Pavel Fiala z Písečné
27. viz výše pozn. č. 22
28. viz výše pozn. č. 22
29. viz výše pozn. č. 22, bez téma
30. Ohlášky bohoslužeb, číslo 17, 1870 – 1925, česky, 20 x 24, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice
Seznam vykonaných bohoslužeb 1880 – 1914, Okresní archiv Strakonice
Zaznamenal František Hromádka - farářem od r.1897 do r.1904. Téma zaznamenal kaplan J. Podlaha.
31. viz výše pozn. č. 30, první téma zaznamenal děkan, druhé kaplan Felix Lipl
32. viz výše pozn. č. 30
33. znamená – zkoušená
34. viz výše pozn. č. 30, zaznamenal však kaplan Pařízek a kaplan Felix Lipl
35. viz výše pozn. č. 30, bez téma
36. viz výše pozn. č. 30, bez téma
37. Ohlášky bohoslužeb, číslo 17, 1870 – 1925, česky, 20 x 24, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice
Seznam vykonaných bohoslužeb 1880 – 1914, Okresní archiv Strakonice
Zaznamenal Jan Davídek - farářem od r.1904 do r.1911. Bez téma kázání.
38. viz výše pozn. č. 37
39. viz výše pozn. č. 37
40. viz výše pozn. č. 37
41. viz výše pozn. č. 37
42. viz výše pozn. č. 37
43. viz výše pozn. č. 37
44. Ohlášky bohoslužeb, číslo 17, 1870 – 1925, česky, 20 x 24, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice
Seznam vykonaných bohoslužeb 1880 – 1914, Okresní archiv Strakonice
Zaznamenal Jan Podlaha, farářem od r.1911 do r.1934, od 1.1. 1911 děkanem. Bez téma kázání.
45. viz výše pozn. č. 44

46. viz výše pozn. č. 44
47. viz výše pozn. č. 44
48. Ohlášky bohoslužeb, číslo 17, 1870 – 1925, česky, 20 x 24, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice
Pořádek služeb božích při děkanském chrámu Páně „Všech Svatých“, 1915 – 1933, 200 listů, Okresní
archiv Strakonice. Zaznamenal P. Kostka. Bez téma kázání.
49. viz výše pozn. č. 48, průvod 8. 10. vedl pan kaplan Rezek, první téma však zaznamenal biskup
P. probošt, druhé téma Jan Podlaha
50. viz výše pozn. č. 48, zaznamenal J. Podlaha
51. viz výše pozn. č. 48, zaznamenal J. Podlaha
52. viz výše pozn. č. 48, zaznamenal J. Podlaha
53. viz výše pozn. č. 48, zaznamenal J. Podlaha
54. viz výše pozn. č. 48, zaznamenal J. Podlaha
55. viz výše pozn. č. 48, zaznamenal J. Podlaha
56. viz výše pozn. č. 48, zaznamenal J. Podlaha
57. viz výše pozn. č. 48, zaznamenal J. Podlaha
58. Pořádek služeb božích při děkanském chrámu Páně „Všech Svatých“, 1915 – 1933, 200 listů, Okresní
archiv Strakonice. Pochod ke kapli vede farář František Zíka. Téma zaznamenal Jan Podlaha.
59. viz výše pozn. č. 58, průvod vede také Jan Podlaha
60. viz výše pozn. č. 44, pochod vede farář F. Zíka
61. V den 12.1. 1934 zemřel Jan Podlaha. Na jeho místo nastupuje František Zíka - farářem od r.1934
do r. 1948.
62. Pamětní kniha, 1619, 1807 – 1948, lat., čes., 24 x 37, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice
Zaznamenal (k tomuto datu) děkan František Zíka až o tři roky později 10. května 1948.

6.2.

Zajímavosti z okolí kaple Anděla Strážce

1862 12. 7.

Protokol č. 7 byl zaveden při shromáždění valném obecního výboru ve městě Volyni u přítomnosti veškerých pánů výboru.

„Upozornuje se na potřebu vyfortování¹⁾ nového lesa u Anděla Strážce, které by se po jaru stát mohlo, dokaváde²⁾ se může beze škody po polích jezdit.“

„Uznává se nutnost toho fortování a ať se práce vezme jak k tomu počasí připustí.“³⁾

1867 14. 12.

Protokol č. 16 byl sepsán o zasedání obecního výboru Volyňského na radnici ve Volyni u přítomnosti pánů výboru – Jan Hödl (měšťanosta), František Harmach (obecní radní), Dr. Václav Niklas, atd.

„Též se činí návrh, aby se nezdařilý díl lesa u „Anděla Strážce“ každoročně kus po kusu odprodal a půda aby se nově lesem modřínovým a březovým do ryf osila.“

„Též tak přijímá se návrh ohledně lesa u Anděla Strážce.“⁴⁾

1875

Na dvířkách od zvonice je podepsán pan Václav Lenc z Přechovic. Dvířka *pravděpodobně opravoval nebo vyměňoval.*

1880 pravděpodobně 13. 8.

Ve zvonici kaple na trémové konstrukci je napsáno toto datum opravy se jmény:

Josef Januš

Bohumil V.

1885 7. 5.

Ve zvonici kaple na trémové konstrukci je napsáno toto datum opravy se jménem:

Václav Valchář

1891 1. 12.

Protokol č. 1617 byl sepsán při řádné schůzi obecního zastupitelstva města Volyně za přítomnosti 19ti pánů členů. Schůzi zahájil měšťanosta, pan František Sladkovský, o 2 ¼ hod. odpolední.

„Návrh hospodářského odboru na zalesnění obecního pozemku u Anděla Strážce, který drží v nájmu Zbyněk – až nájem dojde (roku 1894) byl jednohlasně schválen.“⁵⁾

1896

Ve zvonici kaple na trémové konstrukci je napsán tento rok opravy s neznámým jménem:

pán z Nišovic č. 49

1900 13. 6.

Provolání:

Již tomu bez mála 50 roků od času, kdy z podnětu zbožného a obětavého občanstva ve Volyni městu zdejšímu vévodící kaple „Andělů Strážných“ na „Královicích“ z milodarů, k tomu účelu zbožných – zbudována byla.

Po celou tuto dobu osvědčovalo občanstvo ve Volyni svoji přízeň ku dotyčné kapli tou měrou, že veškeré potřeby její až dosud dobrovolnými milodary uhrážovalo.

V přítomném čase projeví pání občané na dolní části města přání, aby nynější sešlá cihlová dlažba kaple vhodnými dlaždicemi nahrazena byla a kříž kaple zlatým nátěrem se opatřil.

Uváděje předstějící přání všem pánům občanům ve Volyni na vědomí, žádám uctivě by k účelu tomu nějakým dárkem a tím ku zvelebení popsané kaple přispěli.

Za složené milodary projevují upřímné „Zaplat' Bůh“.

Ve Volyni, náměstek starosty města pan Alois Kafka.⁶⁾

1900 11. 7.

Dar od pana Josefa Votavy na kapli u Anděla Strážce 10 K. 6 h. zasílá se radnímu panu Aloisovi Kafkovi.⁷⁾

Bez data

Obdržel jsem za vyzlacení těla na kříži u Anděla Strážného od pana Aloise Kafky obnos 10 zl. 80 kr. i se zavěšením. Alois Boháč⁸⁾

1900 21. 7.

Účet byl poslán do Volyně panu Aloisovi Kafkovi z Továrny pro vyrábění tekutého skla, cementových kamenů a staviva na Smíchově v Červené zahradě v Praze:

„Zaslal jsem Vám k Vaší žádosti na Váš účet, o Vaší újmě 195 základních 56 běž., s rohy, římské imitace č. 362; „5 – 4“, „11 – 5“, „8 – 6“, „9 – 8“, „13 – 7 x 12“ černých cementových frýzů = 12,58 m². Cena za 301 cementových dlaždic činí celkem 60,38 korun.“⁹⁾

1900 8. 8.

Účet byl poslán z Továrny pro vyrábění tekutého skla, cementových kamenů a staviva na Smíchově v Červené zahradě v Praze – ctěnému panu Josefovi Kafkovi, starostu Volyně:

„Zaslal jsem Vám k Vaší žádosti na Váš účet, o Vaší újmě 12,58 m² římské imitace (dlažby). Dráha tam a zpět, 2 dni promeškaného času mezi jízdou činí 29,81 Korun.“¹⁰⁾

1900 13. 9.

Účty ohledně stavebních oprav v kapli Anděla Strážce ve Volyni:

Dle přiložené (dále nečitelné) listiny bylo vybráno od ctitelů kaple Anděla Strážce úhrnně K. 144,26 h. a vydáno na vylíčeném¹¹⁾ a sice:

- za Ivovy malby panu Krejsovi 2 K.
- za Ivovy sochy Vlkovi 2 K.
- nádeníkům za snesení a sjímání těla z kříže 1,10 K.
- za cement 3,50 K.
- za piliny 0,20 K.
- za dlaždice 60,38 K.
- za složení dlaždic 1,50 K.
- dělníkovi (nečitelné jméno) při kladení dlaždic 2 K.
- za mytí podlahy 0.50 K.
- prostoj dráhy od dlaždic 17,52 K.
- za pokladení dlaždic 29,81 K.
- za vyzlacení těla na kříž panu Boháčovi 21,60 K.
- poštovné 0,70 K.
- barva fermež na kámen od kříže 4,90 K.
- štětec

celkem 147,41 K.

- ještě schůdek 3,15 K.

- mimo toho darovaly dvě paní věnec okolo obrazu v ceně 11 K.¹²⁾

1902 30. 10.

Zápis č. 2923 veřejné, mimořádné schůze výboru obecního ve Volyni, konané na radnici. Dle listiny přítomných zúčastní se dnešní schůze 19 pánů členů výboru obecního. Starosta města, pan František Sladkovský, zahájil schůzi o 2 ½ hod. odpolední.

Pan Jan Kafka doporučuje výkup pozemků pod Andělem Strážným od paní Františky Prokopové a zalesnění jich.¹³⁾

1903 8. 10.

Zápis č. 2788 veřejné, řádné schůze městského zastupitelstva ve Volyni, konané dne o 2 hodině odpolední na radnici. Schůze dnešní dle podepsané listiny přítomných zúčastní se 30 pánů členů městského zastupitelstva. Schůzi zahájil starosta města pan J. Sladkovský.

Zalesnění pozemků na Královicích:

K návrhu pánů radních ze dne 21. dubna 1903 činí se protokolární záznam pro věčnou paměť, že obec zavedla v roce 1902 jednání o výkup pozemků paní Františky Prokopové čk. 654.657.662.677 pod Andělem Strážným na Královicích, kteréžto pozemky zalesněny a občanstvu pro osvěžení přístupnými učiněny býti měly. Mezi jednáním tímto předešel pan Antonín Bízek, vlastník strojního mlýna čd. 93 ve Volyni – obec Volyňskou a zastoupil uvedené pozemky za sebe.¹⁴⁾

1904

Ve zvonici kaple na trámové konstrukci je napsán tento rok opravy se jménem:

Fr. Frk

1905 29. 7. - Inventář kaple Anděla Strážného ve Volyni

1. Dřevěná tumba sloužící za oltář nad níž umístěn obraz Anděla Strážného v hnědém rámcí...12 K. (*tento obraz jsem k mé velké radosti našla na farské půdě, dnes je poničen, velikost zhruba 2x1m, malovaný M. Boháčem st. r. 1898*)
2. 6 cínových svíců...1,20 K.
3. 2 vázy skleněné s umělými květinami...0,40 K.
4. 3 příruční tabulky oltářní...0,30 K.
5. 3 skleněné konvičky na víno a táč skleněný...0,30 K.
6. malý dřevěný křížek...0,10 K.
7. vrchní prostěradlo barevné...0,20 K.
8. antipedie z kanavy vyšité květy a 2 polštáře hnědé...1,60 K.
9. po straně 2 sádrové sošky Krista a P. Marie...0,40 K.
10. 1 trojice zvonků oltářních...0,40 K.
11. dřevěná nízká skříň s kostelním prádlem bez ceny...1 K.
12. Misále Romanum MDCCCLXIII skvostně vázány...3 K.
13. dřevěná socha P. Marie ve dřevěné černé skřínce zasklené...0,30 K.
14. sádrová socha P. Marie ve dřevěné černé skřínce zasklené...0,30 K.
15. 2 cínové svícny...0,70 K.
16. 2 vázy s umělými květinami...0,16 K.
17. dřevěný kříž větší...0,40 K.
18. 2 obrazy Krista (barvotisk a rytina v zlacených rámcích)...0,80 K.

19. Obraz P. Marie ve zlaceném rámcí (barvotisk)...0,20 K.
 20. Obraz sv. Anežky malovaný na plátně v zlaceném rámcí...2 K.
 21. Obraz ukřižování Krista na plátně malovaný v zlaceném rámcí...1 K. (také tento obraz jsem našla na farské půdě, velikost zhruba 2x1m, malovaný M. Boháčem st. r. 1898)
 22. Obraz Narození Páně na plátně malovaný v hnědém širším rámcí...1,50 K.
 23. Kazatelna dřevěná stará...3 K. (dnes se ještě nachází v kapli, v horším stavu)
 24. 2 lavice patronátní...0,80 K. (jedna se dnes nachází v kapli, v horším stavu)
 25. malý stolek...0,40 K.
 26. křtitelnice mramorová...0,50 K.
 27. dřevěný kříž malý...0,20 K.
 28. velká skříň s obsahem...1 K.
 29. alba bílá...2 K.
 30. cingulum...0,40 K.
 31. humeral...0,20 K.
 32. bílý ornát s příslušenstvím...20 K.
 33. modrý bledý ornát s příslušenstvím...20 K.
 34. lustr lité bronzovaný...1 K.
 35. zvonek pro započítání mše...0,30 K.
 36. lucerna v okně...0,20 K.
 37. železný kříž s kamenným podstavcem...20 K. (dnes stojí před kaplí, pochází z r. 1866)
- úhrnem...98,26 K.¹⁵⁾

1919 18. 12.

Zápis č. 3047 veřejné, mimořádné schůze městského zastupitelstva ve Volyni, konané na radnici. Schůze dnešní dle podepsané listiny presenční zúčastní se 30 pánů členů. Starosta města, pan Stanislav Pírka, zahájil schůzi o 2 ¼ hod. odpolední.

Výroba palivového dříví v lese obecním:

První náměstek starostův pan František Uhlík přednáší návrh rady městské ze dne 25. 11. 1919, kterým za souhlasu obecní hospodářské komise se doporučuje:

- a) aby v lese obecním vyráběno bylo palivové dříví pouze dvojího druhu a sice štěpiny čili polání, pak válce
- b) aby při nastávajícím kácení dříví v lese obecním u Anděla Strážce na Kralovicích pařezy ze země dobývány nebyly za tou příčinou, aby hrabanka a zem deštěm splachována býti mohla
- c) aby letošního roku v lese obecním vyráběna byla také smrková kůra, kterou by mohla za cenu přiměřenou odkoupiti koželužská továrna Minibergerova. Pan Karel Kavalírek uvádí, že obecní les u Anděla Strážce slouží ku okrase okolí a ježto nelze očekávat, že by nové porosty lesní tamtéž se dařily při nedostatku země a doporučuje, aby od kácení lesa u Anděla Strážce upuštěno bylo.

V záležitosti této podává objasnění první náměstek starostův, pan František Uhlík jako lesní referent.

Ředitel městského úřadu Antonín Denk sdílí, že obecní lesní znalec, lesmistr Pivnička z Přechy již před 30 roky doporučoval, aby les u Anděla Strážce postupně as během 25 roků počínaje od kapličky dolů pokácen byl v podobě kruhu.

Schvaluje se návrh na výrobu palivového dříví dvojího druhu totiž štěpin čili polání a válců.

Také se schvaluje návrh na výrobu smrkové kůry v lese obecním pro rok 1920.

Konečně se schvaluje návrh pana Karla Kavalírka, aby odročeno bylo kácení části lesa u Anděla Strážce na Kralovicích a aby rada městská uvažovala o vhodnějším jednání ve příčině schválení návrhu nového hospodářského plánu pro lesy obecní na léta 1920 – 29.¹⁶⁾

1920 29. 1.

Výpis o usnesení obecní hospodářské komise ve Volyni.

Návrh nového hospodářského plánu pro lesy obecní městu Volyně na léta 1920 až 29 byl vyhláškou městského úřadu ve Volyni ze dne 25. listopadu 1919 č. 2863 ku veřejnému nahlédnutí vyložen i nebylo k němu podáno občanstvem zcela žádných připomenutí ani námitek.

Doporučuje se proto městskému zastupitelstvu, aby onen návrh hospodářského plánu pro lesy obecní schválilo za té podmínky, že prozatím upuštěno bude od navrženého pokácení jedné části lesa obecního u Anděla Strážce na Královicích čk. 635/3. za tou příčinou, poněvadž les tu slouží ku okrase návrší i kaple Anděla Strážce a že by se pokácením části jeho okolí velice znešvařovalo, doporučuje se proto, aby ona část lesa obecního u Anděla Strážce, v hospodářském plánu označená pod písmenem d) e) na straně k městu obrácené, která v menších částkách v letech 1920 – 29 pokácena býti má, zachována zůstala.

Schváleno městskou radou.¹⁷⁾

1920 7. 2.

Zápis č. 260 veřejné, řádné schůze městského zastupitelstva ve Volyni, konané v kreslírně zemské školy řemeslnické. Zastupitelstvo města čítá 30 pánů členů. Starosta města, pan Stanislav Pírka zahájil schůzi o 2 ¼ hod. odpolední.

Schválení návrhu lesního hospodářského plánu pro lesy obecní na léta 1920 – 29:

Městský radní, pan Čeněk Toningr, přednáší následující návrh obecní hospodářské komise ve Volyni ze dne 29. ledna 1920 a rady městské ze dne 6. února 1920:

Návrh nového hospodářského plánu pro lesy obecní městu Volyně na léta 1920 – 29 byl vyhláškou městského úřadu ve Volyni ze dne 25. 11. 1919 č. 2863 ku veřejnému nahlédnutí vyložen i nebylo k němu podáno občanstvem zcela žádných připomenutí ani námitek. Doporučuje se proto městskému zastupitelstvu, aby onen návrh hospodářského plánu pro lesy obecní schválilo za té podmínky, že prozatím upuštěno bude od navrženého pokácení jedné části lesa obecního u Anděla Strážce na Královicích čk. 635/3 za tou příčinou, poněvadž les ten slouží ku okrase návrší i kaple Anděla Strážce a že by se pokácením jeho okolí velice znešvařilo, doporučuje se proto, aby ona část lesa obecního u Anděla Strážce, v hospodářském plánu označená pod písmenem D a E na straně ku městu obrácené, která v menších částkách v letech 1920 až 29 pokácená býti má, zachována zůstala.

Pan Josef Fiala doporučuje schválení návrhu ve příčině vyloučení hospodářským plánem navrženého pokácení části lesa u Anděla Strážce, aby zachován byl dosavadní malebný pohled od města na návrší Anděla Strážce.

Návrh nového hospodářského plánu pro lesy obecní městu Volyně na léta 1920 až 29 dle usnesení obecní hospodářské komise a rady městské se jednohlasně schvaluje i s dodatkem ohledně zachování části lesa u Anděla Strážce na straně ku městu obrácené.¹⁸⁾

také 1920 7. 2.

Hospodářský plán pro lesy obecní ve Volyni na 1920 – 29.

Okresní správní komisi ve Volyni.

Obec Volyňská pověřila lesmistra Josefa Nimburského, geometra v Písku, vypracováním nového hospodářského plánu pro lesy obecní města Volyně na léta 1920 až 1929. Dotyčný návrh nového hospodářského plánu lesního byl vyhláškou městského úřadu ve Volyni ze dne 25. listopadu 1919 č. 2863 ve Volyni po rozumu předpisu 2.zák. ze dne 14. ledna 1893 č. 11 z. z. po 14 dnů v úředních hodinách na radnici ku volnému nahlédnutí veřejně vyložen i nebylo k němu občanstvem podáno zcela žádných připomenutí ani námitek.

Městské zastupitelstvo ve Volyni ve schůzi své, konané dne 7. února 1920 schválilo onen návrh hospodářského plánu pro lesy obecní za té podmínky, že prozatím upuštěno bude od navrženého pokácení jedné části lesa obecního u Anděla Strážce na Královicích čk. 635/3 za to příčinou, poněvadž les ten slouží ku okrase návrší i kaple Anděla Strážce a že by se pokácením části jeho tamní okolí velice znešvařovalo, pročež se doporučuje, aby ona část lesa obecního u Anděla Strážce, v hospodářském plánu označená písmeny D, E na straně ku městu obrácené, která v menších částkách v létech 1920 – 29 pokácena býti měla, zachována zůstala.

Přihlížejíce ku předpisu 4. z. z. dne 14. ledna 1893 č. 11, žádáme okresní správní komisi, aby nový návrh hospodářského plánu pro lesy obecní města Volyně na léta 1920 – 29 ve shodě s okresní politickou správou ve Strakonících schválila a to tak, jak usneseno bylo městským zastupitelstvem dne 7. února 1920.

Jednací spisy s lesním hospodářským plánem ve zvláštních deskách jsou připojeny.

Dřívější hospodářský plán pro lesy obecní města Volyně, schváleny pro léta 1910 – 1919 leží u okresního lesního technika, pana Karla Blažka.¹⁹⁾

1921 pravděpodobně 4. 9.

Ve zvonici kaple na trémové konstrukci je napsáno toto datum opravy se jmény:

Václav Zíka

R. Lesák, kostelník

Franta Vondra, provazník

Fr. Macháček, stavitel

V. Vrba, malíř

1922 19. 1.

Zápis č. 101 veřejné, řádné schůze městského zastupitelstva ve Volyni, konané v kreslírně české zemské školy řemeslnické. Schůze dnešní dle podepsané listiny přítomných zúčastní se 30 pánů členů městského zastupitelstva. Ku dnešní schůzi byli veškerí páni členové pozváni proti potvrzení dne 16 tm. Starosta města, pan MUDr. Ignác Fügner, zahajuje schůzi o 4 a ½ hodině odpolední, vřelým uvítáním všech pánů členů nově zvoleného městského zastupitelstva, kteréž žádá, aby svorně pro dobro a zdar obce Volyňské působili. Stalo se následující usnesení:

Volné návrhy :

Pan František Dejmek žádá za objasnění ohledně 4 hromádek dříví z lesa obecního na „Královicích“ které při dražbě koncem roku 1920 vydraženy nebyly a bez zaplacení odvezeny byly. Tentýž dotaz činí městský radní pan Čeněk Toninger. Pan František Uhlík podává objasnění v této záležitosti, že se jedná o 2 hromádky, které mu přikázány byly obecní hospodářskou komisí, jakožto náhrada za orání jeho pozemku blíž obecního lesa u „Anděla Strážce“, ježto dovolil po pozemku svém vozit dříví z lesa obecního. Dvě hromádky přenechány byly za odhad městskému oficiálu Janu Braunovi,

i byly do obecní pokladny zaplacený. Schvaluje se návrh p. JUDra Stanislava Laciny, městského radního, aby rada městská společně s hospodářským odborem záležitost uvedených 4 hromádek z lesa obecního na „Kralovicích“ odvezených, vyšetřila.²⁰⁾

1922 30. 10.

Zápis č. 2561 veřejné, řádné schůze městského zastupitelstva ve Volyni, konané na radnici ve Volyni. Schůze tato svolána byla pozváním ze dne 25. října 1922 a slouží jí za podklad pořad schůze svolané pozváním ze dne 17. října 1922 č. 2561 na den 20. října 1922. Schůze dnešní stala se pokračováním schůze 25. října 1922 odbývané, která stala se odchodem socialistických skupin městského zastupitelstva usnášení nezpůsobilou. Dnešní schůze dle podepsané listiny presenční zúčastní se 26 pánů členů. Schůzi zahájil starosta města pan MUDr. Hynek Fügner uvítáním přítomných a sdělením, že ověřené zápisy mimořádných schůzí ze dne 30. června 1922 a 7. července 1922 byly již ve schůzi dne 25. října 1922 na vědomí vzaty. Sdělení toto bere se na vědomí.

Druhý náměstek pan Jan Vališ podává zprávu o žádosti majitelů pozemků na „Kralovicích“ ve příčině převzetí nové příjezdni silnice blíže okresní silnice „Litochovické“ čk. 1616/1 do obecní správy jako cesty obecní. Rada městská doporučuje vyhovění žádosti, k tomu podotýká pan rada Lacina, že nelze z právních důvodů žadatelům vyhověti a to proto, že se jedná o pozemek, který by nikdy nemohl býti obci knihovně do vlastnictví připsán a doporučuje proto, aby žádosti vyhověno nebylo. Žádost tato městským zastupitelstvem se zamítá.²¹⁾

1925

Vilém Lederer koupil pole na Kralovicích a část louky.²²⁾

1928 24. 1.

Zápis o schůzi městské rady, odbývané dne 24.1. 1928 za přítomnosti pánů členů. Schůzi zahájil po 4 hod. odpolední starosta obce, načež čte tajemník jednak zápis o schůzi odbývané dne 10. jednak dne 17. 1., kteréžto zápisy se schvalují.

Městská rada usnáší se mimo to na tom, vyhověti žádosti okresní správní komise ze dne 30.6. 1927 č. 1563/27 aspoň v ten způsob, že vykáceti se má to však pouze na silnici Čestické po levé straně směrem do Čestic 1 řada stromů, čímž získá se zároveň potřebné dříví pro „Sokolovnu“, náležitost probírky „u Andělíčku“, odkládá se pak na dobu pozdější.²³⁾

1928 26. 6.

Zápis o schůzi městské rady, odbývané za přítomnosti 6 pánů členů. Schůzi zahájil po 4 hod. odpolední starosta obce, pan Al. Hák, načež předčítá tajemník zápis ze schůze předešlé, který se schvaluje s těmito připomínkami.

Usneseno – obíliti kapli „na Andělíčku“ jakož i vybídnouti sklenáře Pikolona, aby podal ofertu na zasklení vytlučných oken a poškozených luceren. Mimo to budiž vyhotovena vyhláška, že bude každý, kdo přivede pro příště na stopu pachatele resp. škůdce, přiměřeně odměněn, jakož i zakoupen ze zádušního jmění u provazníka Rataje nový provaz k věžnímu zvonu „na Malsičce“.²⁴⁾

1928 10. 7.

Zápis o schůzi městské rady, odbývané za přítomnosti 8 pánů členů. Schůzi zahájil po 4 hod. odpolední starosta obce pan Al. Háek.

Konečně bylo usneseno - zadati zasklení rozbitých oken kapličky „na Andělíčku“ za sjednocenou cenu 61 Kč Antonínu Pikolonovi.²⁵⁾

1929 5. 11.

Zápis o schůzi městské rady.

Ořezati na zimu větve obecních stromů škodící přilehlému poli Antonína Bízka nad kolonií Ranglů „u Andělíčka“.²⁶⁾

1929 19.11.

Zápis o schůzi městské rady, odbývané za přítomnosti 7 pánů členů.

Odporazeni neuzitečných stromů:

Budou ořezány též stromy škodící dle udání poli Bízkovu u Andělíčka, jakož i topoly před Sekerou a Kozákem.²⁷⁾

1930 8. 7.

Antonín Bízek zakazoval lidem chodit po cestě (parcela č.k. 1626/1, č.k. 1626/2), která je však obecní a ne soukromá. Patří mu však až louka.²⁸⁾

1930 25. 8.

Městský úřad ve Volyni.

Činím uctivé hlášení, že při kapli Anděla Strážce je velice zpustošený kříž, který na tak pěkném, hojně navštěvovaném místě, je věc nepěkná. Zvláště utrpěl před časem, kdy nějakí darebáci nanosili roští okolo kříže a toto podpálili, žárem se úplně roztavila lucerna u kříže. Novou lucernu mám, jen je třeba jí přidělat.

Oprava kříže by stála:

- otesání a opucování kamene...350 Kč

- zlacení a nátěr kříže...350 Kč

- oprava nové lucerny a přidělení...15 Kč

S toho ubude: stavitel pan Macholda nechá svým nákladem kámen otesat, tedy méně než 350 Kč.

Občanská záložna dá na zlacení kříže 200 Kč, tedy zbude k doplacení 165 Kč.

Okna a dveře potřebují nátěr, hlavně ozdobné okno v předu jestli se nenatře, plintrámy shnijí a tabulky se vysypou.

Na tyto nátěry dal pan Boška rozpočet 240 Kč a jelikož tento týden jde pan Boška zlatit kříž, by to do pouti 7.září bylo hotovo, je třeba usnesení městské rady zda toto zaplatí a zda se to má dělat.

Ve Volyni, s veškerou úctou R. Lesák

Schváleno 26.8. 1930.²⁹⁾

1930 26. 8.

Zápis o schůzi městské rady, odbývané za přítomnosti 7 pánů členů.

Taktéž opraven budiž resp. znovu pozlacen kříž u Anděla Strážce a opravena lucerna, jakož i znovu natřeny okna a dveře kaple Anděla Strážce, kteréžto práci pověřuje se malíř a natěrač Ladislav Boška. Na opravu kříže přispěje obec částkou 165 Kč, výlohy spojené s novým nátěrem oken a dveří obnáší dle předloženého rozpočtu 240 Kč.³⁰⁾

1937 12. 4.

Průsek na Andělíčku:

Městskému úřadu ve Volyni (panu Karlu Poláčkovu obecnímu lesnímu hajnému), ve Vacově.

Proti zamýšlenému vyvětvení kolem pěšiny vedoucí ku kostelíku U Andělíčka není námitek, a mohou býti tyto práce provedeny. Pouze kdyby se některý strom vykácel, račte mi to příležitostně dáti vědět.

Dle mého soudu bylo by lépe, kdyby se ve věci výhledu od kostela Andělíčka a z města na tento postupovalo tak, jak bylo navrženo v hospodářském plánu lesním. Oba pohledy jsou skutečně jedinečné, a je věru škoda, že se jich ve prospěch okrasy města nevyužije. Ovšem to je můj soukromý náhled, který dovoluji si uvést právě jen jako takový, a snad i uvážení hodný.

Pokud se týká využití celého etátu pasek, dovoluji se sdělit, že by bylo možno vykáceti ještě cca 50 pevných metrů (kulatiny i klestu), ale musela by býti podána žádost o povolení k vykácení.

Nevím bylo-li by výhodné tuto žádost podávati, jelikož výdeje při ní (kolky, a snad i komise) byly by dosti značné. Ostatně jest v stromech již míza, a nevím, prodalo-li by se dříví kulatinové výhodně. Proto dávám svůj nezávazný jinak návrh, aby pro letošní rok bylo od kácení již upuštěno. Na podzim ovšem bylo dobře, při podávání oznámení o provedení sečí, požadovati celý etát (kvotu).

Kdyby snad slavná městská rada se rozhodla přece žádost tuto podati, račte mi to laskavě sdělit, já tuto ihned vyhovím i s potřebnými doklady.

S veškerou úctou Jan Koreš, lesní správce.

Bylo schválené 15. dubna 1905.³¹⁾

1939 27. 6.

Zápis o schůzi obecního zastupitelstva města Volyně konané za přítomnosti 23 pánů členů resp. náhradníků. Schůzi zahájil starosta obce p. MUDr. Karel Tomsa o 5 hod. odpolední a konstatuje, že jest schopna usnášeti se:

Cesta na Andělíček:

K návrhu městské rady, jakož i předsedy obecní stavební komise, usnáší neobecní zastupitelstvo jednomyslně na tom, uložit stavebnímu p. MUDr. Oldřichu Hlaváčovi při provádění novostavby rodinného domu pod Andělíčkem postoupiti obci zdarma pruh pozem. parcely čkat. 662/2 pod Andělíčkem v šíři 1 m ku zřízení veřejné cesty, aby umožněno bylo přímé spojení s městem pozemků výše položených pro případ parcelace a zastavení těchto pozemků, a to z toho důvodu, že v místech těch není ještě stanovena regulační čára ani pořízen zastavovací plán.³²⁾

1939 4. 7.

Zápis o schůzi městské rady, odbyvané za přítomnosti 8 pánů členů. Starosta p. MUDr. Karel Tomsa zahájil schůzi o ¾ na 5 hod. odpoledne.

K návrhu p. ing. Kafky usnáší se městská rada na tom, pořídit 2 betonové lavičky u městského lesa na Andělíčku (mezi kapličkami) a vyžádati si v ohledu tom nabídku pana Jana Žaluda.³³⁾

1940 12. 3.

Zápis o schůzi městské rady, odbývané za přítomnosti 9 pánů členů. Starosta zahájil schůzi o 4 hod. odpolední.

Když byl posléze p. ing. Jan Kafka upozornil na nutnost vylepšiti mladý lesní porost na děkanském vrchu, vysázení akáty v jámě na odpadky na děkanském vrchu a modřínů podél cesty u Andělíčka, vedoucí ku kapličkám na Královicích.³⁴⁾

1942 29. 10.

Zápis o schůzi městské rady, odbývané za přítomnosti 9 pánů členů. Starosta zahájil schůzi o 4 hod. odpolední.

Když byla městská rada dala souhlas k tomu, aby stará kamenná nádrž od studny u Andělíčku byla Josefu Novákovi z Milejovic za 250 Kč prodána.³⁵⁾

1954 29. 6.

Ve zvonici kaple na trémové konstrukci je napsáno toto datum opravy se jmény:

V. Bužek

K. Klimeš

L. Klimek (nečitelné)

1957 20. 9.

Ve zvonici kaple na trémové konstrukci je napsáno toto datum opravy se jménem:
Fr. Sellner

POZNÁMKY:

1. pravděpodobně znamená zalesnění
2. znamená dokud
3. Zápisy ze zasedání městské rady 1859 – 1870, městská správa, Okresní archiv Strakonice
4. viz výše pozn. č. 3
5. karton archivu města Volyně 1888 – 1905, Okresní archiv Strakonice
6. karton archivu města Volyně 1854 – 1943, složka Církevní stavby 1858 – 1938, složka Kaple Anděla Strážce 1854 – 1905, Okresní archiv Strakonice
7. viz výše pozn. č. 6
8. viz výše pozn. č. 6
9. viz výše pozn. č. 6
10. viz výše pozn. č. 6
11. tj. na vymalování
12. viz výše pozn. č. 6, napsal Alois Kafka
13. karton archivu města Volyně 1888 – 1905, Okresní archiv Strakonice
14. viz výše pozn. č. 13
15. viz výše pozn. č. 6, napsal ve Volyni starosta Volyně Josef Kafka, sepsal Jan Braun (důchodce)
16. karton archivu města Volyně 1906 – 1941, složka Zápisy ze schůze obecního zastupitelstva 1919, 1920, Okresní archiv Strakonice
17. karton Zemědělství a lesnictví archivu města Volyně 1886 – 1912, složka Hospodářský lesní plán 1893 – 1920, Okresní archiv Strakonice, napsal starosta Stanislav Pírka
18. viz výše pozn. č. 16
19. viz výše pozn. č. 17
20. viz výše pozn. č. 16
21. viz výše pozn. č. 16
22. Obecní jmění 1925 – 1934, Okresní archiv Strakonice
23. karton archivu města Volyně 1927 – 32, Okresní archiv Strakonice
24. viz výš pozn. č. 23
25. viz výš pozn. č. 23
26. viz výš pozn. č. 23
27. viz výš pozn. č. 23
28. viz výš pozn. č. 23
29. viz výše pozn. č. 6
30. viz výš pozn. č. 23
31. viz výše pozn. č. 6
32. karton archivu města Volyně, složka Schůze obecního zastupitelstva 8.7. 1938 – 5.5. 1945, Okresní archiv Strakonice
33. karton archivu města Volyně, složka Městská rada 1939 – 1944, Okresní archiv Strakonice
34. viz výše pozn. 33
35. viz výše pozn. 33

Jak se dostaneme ke kapli Anděla Strážce?

To je otázka, kterou si dnes pokládá téměř každý turista či člověk jinak se zajímající o tuto kapličku.

Nejpůvodnější cesta vedla přes koleje (po levé straně stojí nádraží) po silnici (směrem na Bavorov) a zhruba po 100 metrech zahýbala doleva směrem k vrchu Královice vedoucí k zahradám (ještě existuje) na samém kraji města Volyně. Pak úvozovou cestou (dnes již zarostlou a nepoužívanou) přes louku až ke kapli. Tudy se již ke kapli nikdo nedostane.

Poté vedla cesta také po silnici směrem na Bavorov, ale asi po 50ti metrech zahýbala na úzkou pěšinu mezi zahrádkami (kde byla již zmíněná louka i zahrada pana Bízka) do zalesněného kopce k Andělíčku, kde už navázala na původní schodiště (dnes již zarostlé a není vidět) patřící již ke kapli. Asi kolem roku 1992 však byla pěšina přidána k oněm zahradám a přístup ke kapli je tak od té doby také znemožněn. Lidé ve snaze „Andělíček“ vidět, hledají cestu přes soukromé zahrady, které jsou téměř u kaple a přelézají ploty.

Rozhodla jsem se tedy proto dnešní jedinou cestu (která však vede přes soukromou louku) stručně zaznamenat.

Cesta vede po silnici směřující na Bavorov, ale hned jak přejdeme koleje, zahneme doleva jakoby směrem k budově nádraží. Hned za posledním domkem se cesta rozdvojuje a my se musíme vydat horní pěšinou. Asi po sto metrech se cesta opět dvojí – znovu se pustíme horní pěšinkou. Dostaneme se k několika málo zahrádkám. Vyšlapaná cesta nás vede sama přes soukromou louku do zalesněného kopce (dnes „Andělíček“) a mezi smrky a borovicemi už za okamžik zahlédneme kapli Anděla Strážce.

Přesto však, jak bylo Městský úřadem sděleno, je možné, že tento rok bude původní cesta (která byla asi v r. 1992 zrušena) obnovena.

ČÁST DRUHÁ PRAKTICKÁ

*„Každý
jsme
anděl
s jedním
křídlem...
abychom
vzlétli,
musíme se
obejmout.“*

De Crescendo Luciano

8. Proces tvorby

Mé rodné město Volyně v sobě skrývá mnoho památek, které stojí za shlédnutí a potěšení lidské duše. Jedna z nich je pro mne však netradiční. Stojí nad samým městem a pohlíží z Kralovického vrchu na všechny, kteří se v údolíčku zrovna nacházejí. Malá Volyně stojí pod jejím nenápadným objetím, které bylo v minulosti pro mnohý lid velkou podporou a skutečnou ochranou posílenou jejich vlastní vírou. Jak ale čas plynul a plyne dál, celkové umění a kultura se začala samozřejmě měnit, vyvíjet a doba plynula.

Tak se stalo, že se její ochraňující a celkový smysl začal ztrácet. Dnes stojí kaple Anděla Strážce bez naší ochrany. Uvnitř nezůstalo kromě lavice, původní dřevěné kazatelny a oltářního stolu nic. Okna téměř bez okenních tabulek dovolují deštivému a větrnému počasí vstupovat do samého srdce kaple. Proto jsem se rozhodla vypátrat a odhalit její minulost, podpořit znovu zájem o její význam¹⁾ a přispět k její celkové obnově.

Vzhledem k názvu celé kaple a k tomu, že původním oltářním obrazem byl právě Anděl Strážce, stal se mým cílem právě obraz s tímto tématem. Je jistě důležité zachovávat historické informace o jakékoli architektonicky správně i špatně vyřešené stavbě. S postupem času se názory na konkrétní stavbu mohou měnit. Stejně tak i mé vnímání anděla nakonec nekončí barokním pojetím baculatého anděla s křídly, ale volným abstraktním názorem jeho ztvárnění.

Abych však mohla nějakým způsobem začít, musela jsem si na počátku své tvorby uvědomit, jak takováto bytost byla znázorňována a vytvářena. Proto jsem vycházela právě z tohoto barokního typu anděla, který je mnoha lidem dobře znám. Je jasné, že do pseudogotické stavby z poloviny 19. století, by se tento výtvarný názor zcela určitě nehodil. Z toho důvodu jsem musela toto pojetí opustit a zkoumat jej jinak.

Kaple Anděla Strážce je dnes vymalována šedou barvou s dalšími malovanými prvky. S jejím vývojem se stalo, že kaple je vymalována prvky různých slohů, které se ke kapli a snad ani k sobě příliš nehodí. Po dlouhém pátrání jsem zjistila, že původním nátěrem byla nejpravděpodobněji modrá barva. Nejspíše měla navozovat pocit blízkosti nebe. Nebe jako místo, kde se andělé nacházejí.

Tak se mé pojetí začalo ubírat spíše tímto směrem, tedy směrem bez rušících prvků výmalby kaple. Průběh mé práce předznamenal výběr vhodných malířských nástrojů a technik. Pochopitelně, že tvůrčí práce s sebou přináší mnohé pokusy a omyly, než se podaří nalézt pravé řešení, a tak tomu bylo i v mém případě. Ve své tvorbě jsem tedy nakonec užila špachtlovou techniku s použitím temper a akrylových barev (převážně modrou a bílou barvu). Podklad je tvořen latexovým nátěrem na sololitové desce. Pro mne byla tato technika naprosto nová a zajímavá, umožnila mi uvolněnější a experimentálnější přístup k pojetí anděla. Během celé etapy mé tvorby jsem tedy dospěla k novému výtvarnému názoru i uvnitř svého spíše „kreslířského“ srdce a pokusila jsem se o jeho překonání.

Velikost formátu byla předem dána rozměry původního oltářního obrazu 2m na výšku a 1m na šířku.

Největší tajemství a hledání pro mě představovalo pojetí anděla strážného, který v kapli původně působil na volyňský věřící lid. Dnes by měl zaujmout však spíše turisty a dnešní mládež, která ke kapli hojně chodívá a navštěvuje ji. Z toho důvodu jsem se, přes dlouhé uvažování a přemýšlení, oprostila od právě baroknějšího typu ztvárnění anděla, který je mnoha lidem dobře znám (jak jsem se již v úvodu zmínila) a vybrala

jsem abstraktní a uvolněné pojetí, které by mělo v lidech vyvolávat vlastní představy a pocity. K tomuto cíli mne přivedl a byl velkou oporou doc. PaedDr. Radko Chodura. Po odborných konzultacích, jsem nakonec vybrala dva finální návrhy. Z toho jsem jeden z nich vytvořila v daném formátu 2m na výšku a 1m na šířku obrazu. Některé návrhy a obě finální verze jsou zdokumentovány i fotograficky a pro větší názornost obrazově vsazeny do celkového pohledu kaple s oltářem. Myslím, že skutečná atmosféra se tak stává patrnější a srozumitelnější.

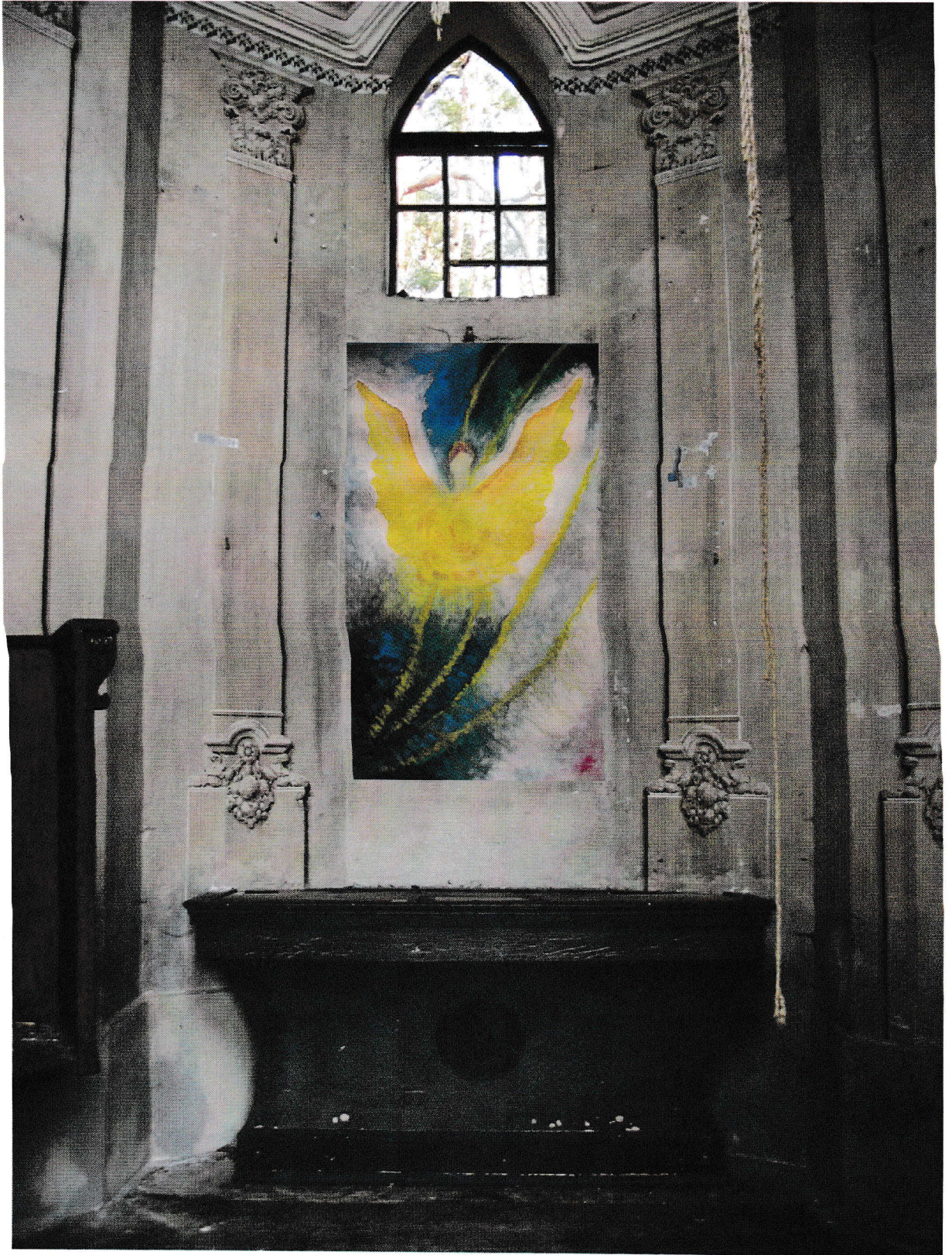
Lidé představu anděla stále hledají a měl by jim být tedy ponechán prostor pro to, aby nad ní mohli stále uvažovat, aby mohli sami hledat. K tomu jsem se pokusila svou práci směřovat.

POZNÁMKY:

1. Díky založení občanského sdružení „Region Pošumaví“ v roce 2006, jehož zakladatelkou je Mgr. Jindřiška Černá, též snad díky této diplomové práci, se podařilo ve spolupráci s městem Volyně, získat značnou finanční částku na opravu celé kaple, která se uskuteční na podzim tohoto roku, jak bylo Městským úřadem sděleno. Měla by být zároveň obnovena původní cesta ke kapli (která byla asi v r. 1992 zrušena) a její původní schodiště.

Návrh oltářního obrazu č.1

Návrh oltářního obrazu č.2

Návrh oltářního obrazu č.3

Návrh oltářního obrazu č.4

Návrh oltářního obrazu č.5

Návrh oltářního obrazu č.6

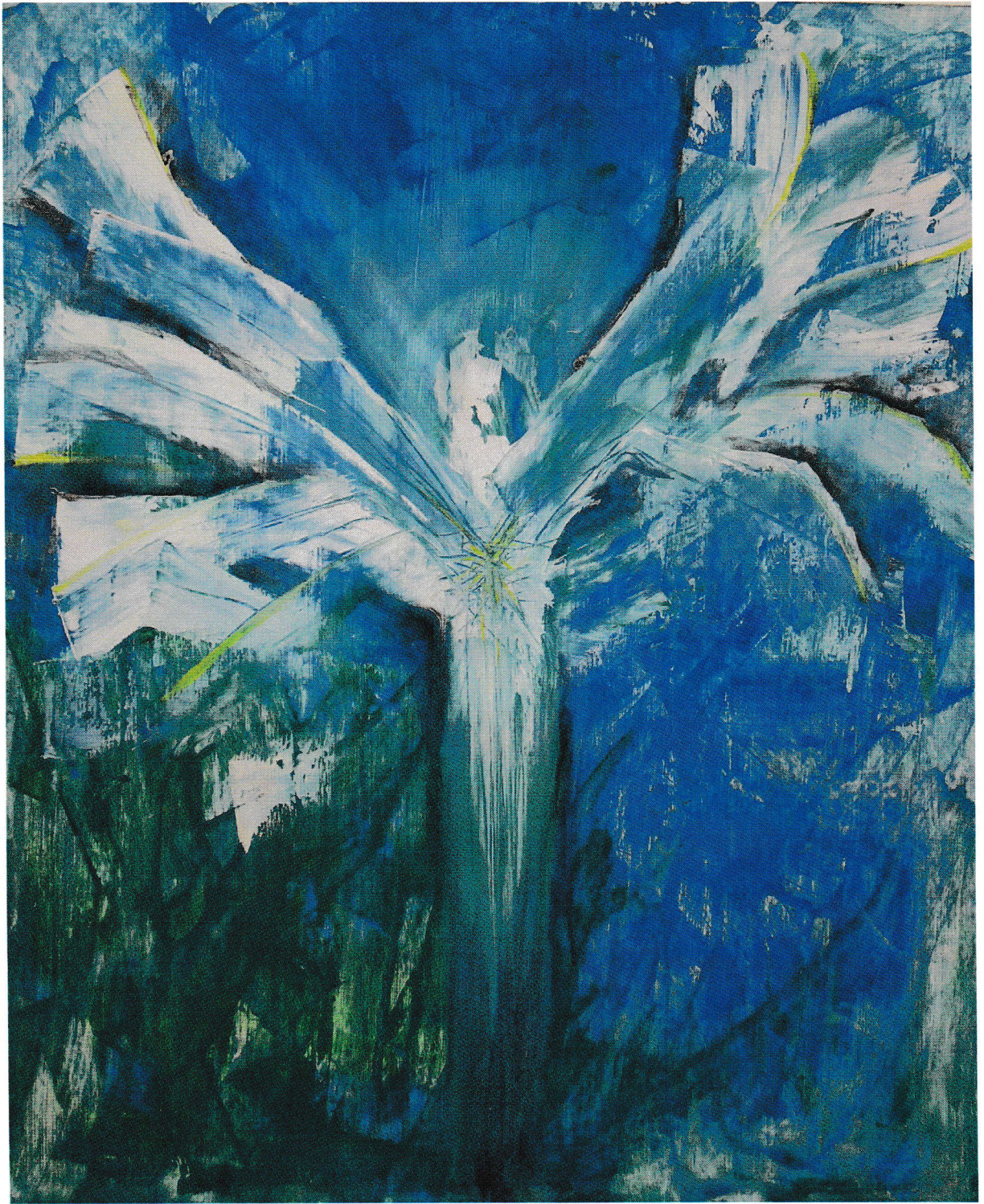
Návrh oltářního obrazu č.7

Finální verze oltářního obrazu č.2

Návrh oltářního obrazu č.8

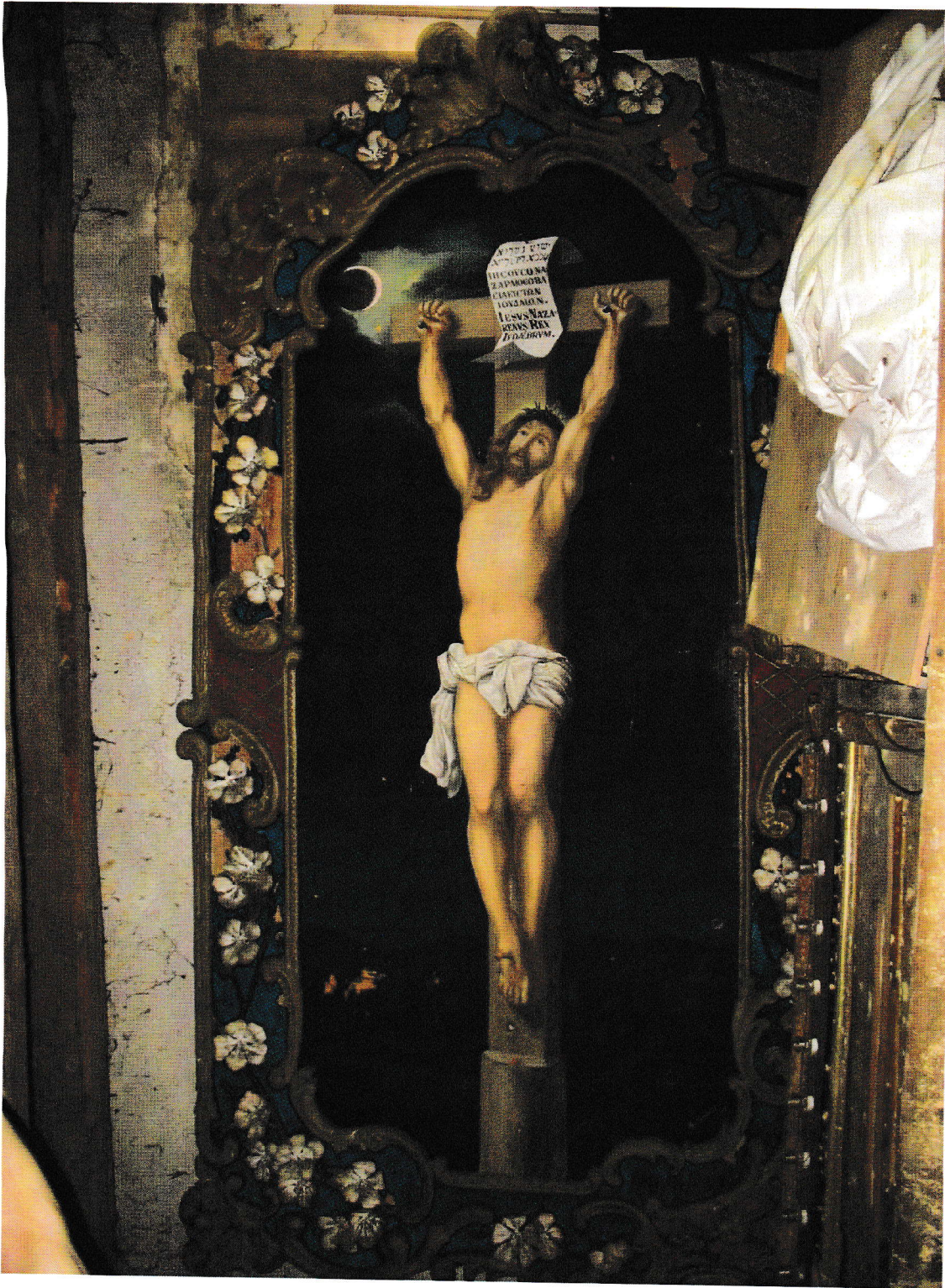
Finální verze oltářního obrazu č.1

Návrh oltářního obrazu č.9

Původní oltářní obraz Anděla Strážce, malovaný Maxmiliánem Boháčem st. roku 1898.

Původní obraz Ukřižování Páně na východní straně kaple, malovaný Maxmiliánem Boháčem st. roku 1898.

9. Závěr

Vážený pane Niklasi,
chtěla bych Vám říci, jak moc jsem šťastná,
...že jsem se po celý čas své práce mohla zabývat právě andělem
...že pokud se podaří mou diplomovou práci vydat, přečtou si o zapomenuté minulosti
Vaší kaple (kterou jsem po dlouhý čas vyhledávala převážně v Okresním archivu ve
Strakonících) i další lidé
...že snad má práce nebyla zbytečná, pokud se Vaší kapli podaří opravit, také
s obnovením její původní cesty
...že snad lidé znovu najdou k Vaší kapli cestu, a to nejen tu lesem
...že jsem obohatila také sama sebe pátráním po historii Vaší kaple
...a doufám, že se Vám a dalším lidem bude můj obraz ve Vaší kapli také líbit.

S veškerou úctou Barbora Režná

10.

Seznam použité literatury

Grün, A.: Každý má svého anděla. Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2000.

Chodura, R. – Klimešová, V. – Křišťan, A.: Slovník pojmů sakrálního výtvarného umění. Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2001.

Teplý, F.: Dějiny města Volyně a okolí, 2. vydání, 1933.

Ilustrovaný encyklopedický slovník, Academia 1982

Podhorský, J.: Pohledy do historie Volyně a Pošumaví 1299 - 1999, J. Podhorský, Volyně 1998.

Braun, V.: Architekt Josef Niklas. In: Památky strakonického okresu, ONV Strakonice, 1977.

Braun, J.: Staré paměti o kapli Anděla Strážce nad Volyní. In: Strakonicko, ročník II., č. 2, červen 1936.

Anonymní článek z r. 1851, Kronika města Volyně.

Okresní archiv Strakonice:

Archiv města Volyně 1370 - 1945, ing. Karel Kuncipál, Strakonice 1988

Vikariátní úřad Volyně 1694 - 1935, inventář

Děkanský úřad Volyně 1590 – 1949, dr. Eva Barbarová, Strakonice 1969

Ohlášky bohoslužeb, číslo 15, 1870 – 1925, česky, 20 x 24, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice

Ohlášky bohoslužeb, číslo 16, 1870 – 1925, česky, 20 x 24, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice

Seznam vykonaných bohoslužeb 1880 – 1914, Okresní archiv Strakonice

Ohlášky bohoslužeb, číslo 17, 1870 – 1925, česky, 20 x 24, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice

Pořádek služeb božích při děkanském chrámu Páně „Všech Svatých“, 1915 – 1933, 200 listů, Okresní archiv Strakonice

Pamětní kniha, 1619, 1807 – 1948, lat., čes., 24 x 37, kůže, zach., Okresní archiv Strakonice

Zápisy ze zasedání městské rady 1859 – 1870, městská správa, Okresní archiv Strakonice

karton archivu města Volyně 1888 – 1905, Okresní archiv Strakonice

karton archivu města Volyně 1854 – 1943, složka Církevní stavby 1858 – 1938, složka Kaple Anděla Strážce 1854 – 1905, Okresní archiv Strakonice

karton archivu města Volyně 1906 – 1941, složka Zápisy ze schůze obecního zastupitelstva 1919, 1920, Okresní archiv Strakonice

karton Zemědělství a lesnictví archivu města Volyně 1886 – 1912, složka Hospodářský lesní plán 1893 – 1920, Okresní archiv Strakonice

Obecní jmění 1925 – 1934, Okresní archiv Strakonice

karton archivu města Volyně 1927 – 32, Okresní archiv Strakonice

karton archivu města Volyně, složka Schůze obecního zastupitelstva 8.7. 1938 – 5.5. 1945, Okresní archiv Strakonice

karton archivu města Volyně, složka Městská rada 1939 – 1944, Okresní archiv Strakonice

ČÁST TŘETÍ OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

*„Hle,
pošlu před tebou anděla,
aby nad tebou po cestě bděl
a přivedl tě na místo, jež jsem
ti určil. Uctívej ho a naslouchej
jeho hlasu a nebouři se proti němu,
neodpustil by vám vaše přestupky,
neboť v něm přebývá mé Iméno.
Jestliže však budeš jeho hlasu
bedlivě naslouchat a budeš dělat,
co říká, budu nepřítelem tvých
nepřátel a odpůrcem tvých
odpůrců. Můj anděl půjde před
tebou...*

Ex 23,20-23

Provolání

Žijeme tomu bezpříkladně 50 roků od času,
kdy k podniknutí zbožného a obětavého občanstva
ve Vohyni městě zdejším úvodní kaple
"Andělů Strážných" na kralovické z milo-
darů, k tomu účelu složený - zbudování
byla.

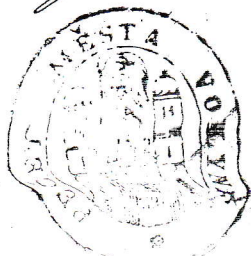
Pa celou tuto dobu osvědčovalo občanstvo ve
Vohyni svoji přízeň ku dotčené kapli tím
měrou, že veškeré potřeby její až dosud
dobrovolnými milodary uhradžovalo.

V přítomném case projevil pp. občane
dolní části města přání, aby nynější
sesta cihlová dlažba kaple vhodným
dlaždicemi nahrazena byla a kříž kaple
zlatým nátěrem se opatřil.

Mvádeje předstíjí přání voem pp. občanů
mimo ve Vohyni na vědomí, žádám
inertivě, by k účelu tomu nejvyššími
dávkem a tím ku zvelebení popsané
kaple přispěly.

Pa složené milodary projevíjící inprimé
Zaplat Bih

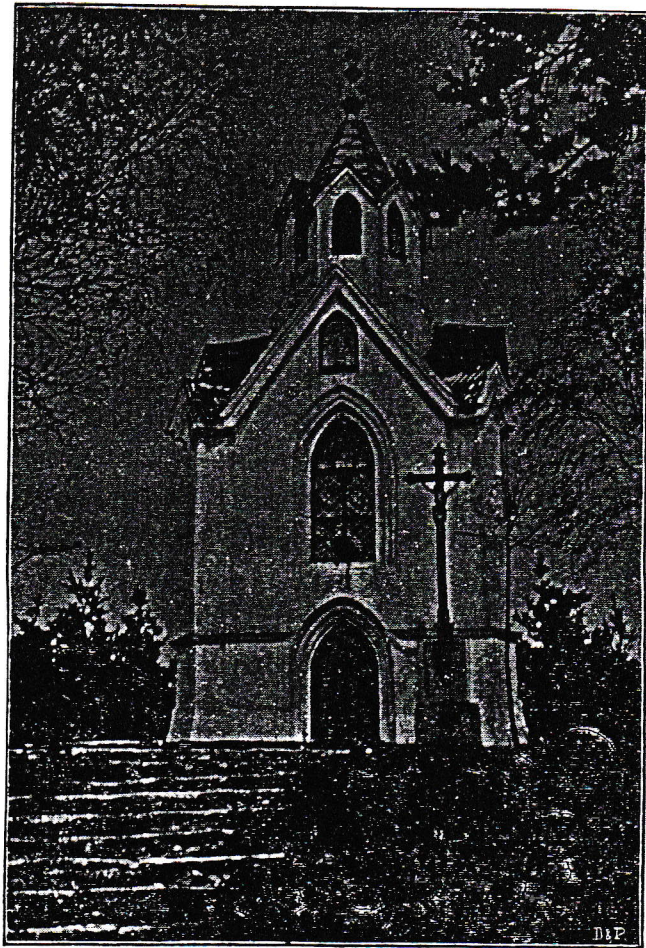
Ve Vohyni, dne 13. června 1900
Kámiester Starosty města:

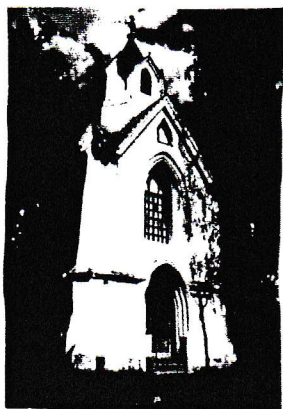
[Handwritten signature]

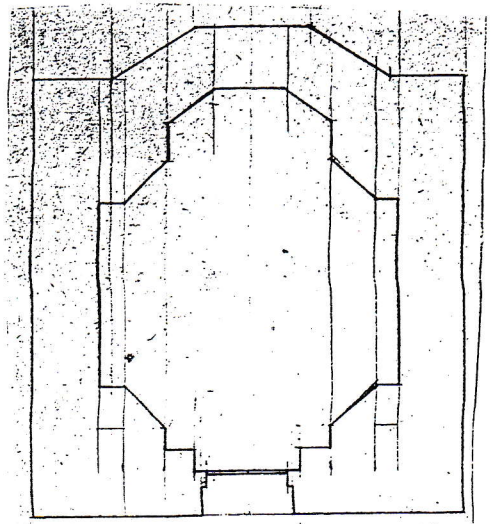
Malovala M.Chumanová podle kopie obr. J. Niklase pravděpodobně kolem 1858.

Kaple Anděla strážného. 1933

R. 2002

1 cm - 1m

920 69

ČESTNÝ DIPLOM

Praxe, dne 8. srpna 1906
PRAHA 1891.

PRVNÍ PRAŽSKA

PRŮMYSLY PRO VYRÁBĚNÍ TEKUTÉHO SKLA, CEMENTOVÝCH KAMENŮ A STAVIVA

C. H. MASCHA

Kancelář:

FILIÁLKA: OLOMOUC

Továrna:

V PRAZE

Na Lazarské a Vladislavovy ulice.

splatný a žalovatelný v Praze.

NA SMÍCHOVĚ,
v Červené zahradě.

lečný pan

an Josef Kafka, starosta ve Poljane

Zaslal jsem Vám k Vaší žádosti na Vaš účet, o Vaší újmě

do účtovaných cen tak i co do jakosti zboží a míry беру jen ve 4 nedělích
led. Po uplynutí této lhůty pokládám ceny, zboží a míru za přijaté.
záni беру jen tehdy za účtovanou cenu zpět, když tytož v dobrém sta-
vu ve 14 dnech franko zpět se zašlou.

Cena		Obnos	
K	h	K	h
-	60	7	55
		10	26
6	-	12	-
<i>Karim</i>		29	81

*mi rušské imitace
(dlažby)
draha tam a zpět
2 dni proměškaného pásu mezi
jizdou*

11/2

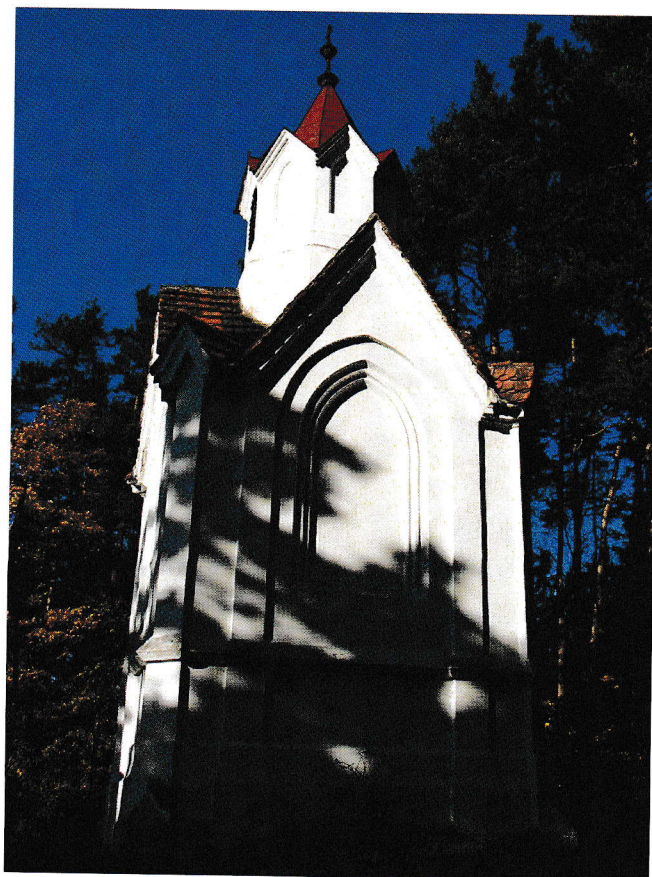
K placení v hotovosti bez srážky franko neb c. k. sňoříitelnou na účet čís. 803.622.

Neděle XVIII. po sv. Duchu 8/X 1916.

O 9 té hodině bude druhá mše sv. o 10 h.
mše sv. školní. Třetí mše sv. s káráním bude
o 11 h. v kapli sv. Anželi strážných. Od-
poledne o 1/2 3 h. bude sv. přivocení po nemoci bu-
de přivocení pro přivoceního pěstování do kni kap-
li Anželi strážných; po návratu uotěli se
v. požehnání. Dnes koná se sbírka u vcho-
di hostela ve prospěch sirotků po pěst-
lých vojíněch. Zítřa bude obětovaná
mše sv. za Karimíra a Ykaterinu Gai-
evski. v pátek bude fundací mše sv.
za Teresii Slavkovskou. Páti neděli
se rovnou památka pančesní chrá-
mu Paré. Služby Boží budou jako
obvykle o 1/2 8, 9, 10, a 11 h.

Neděle XVIII. po sv. Duchu 15.X 1916.

O 9. hodině bude druhá mše sv. o 10. hod.
mše sv. školní, o 11. hod. připomíná mše sv.
odpoledne o 13 té hod. bude sv. požehnání. Zítřa
obětovaná bude mše sv. za ctělona Flaila Teresii
anželku, ve středu za Teresii Novákovou. Dnes je
památka sv. Teresie v zítřa sv. Havla. Páti neděli
bude služby Boží budou jako obvykle o 8, 9, 10 a 11 ho.

Východní strana kaple.

Západní strana kaple.

Kříž stojící před kaplí z roku 1866.

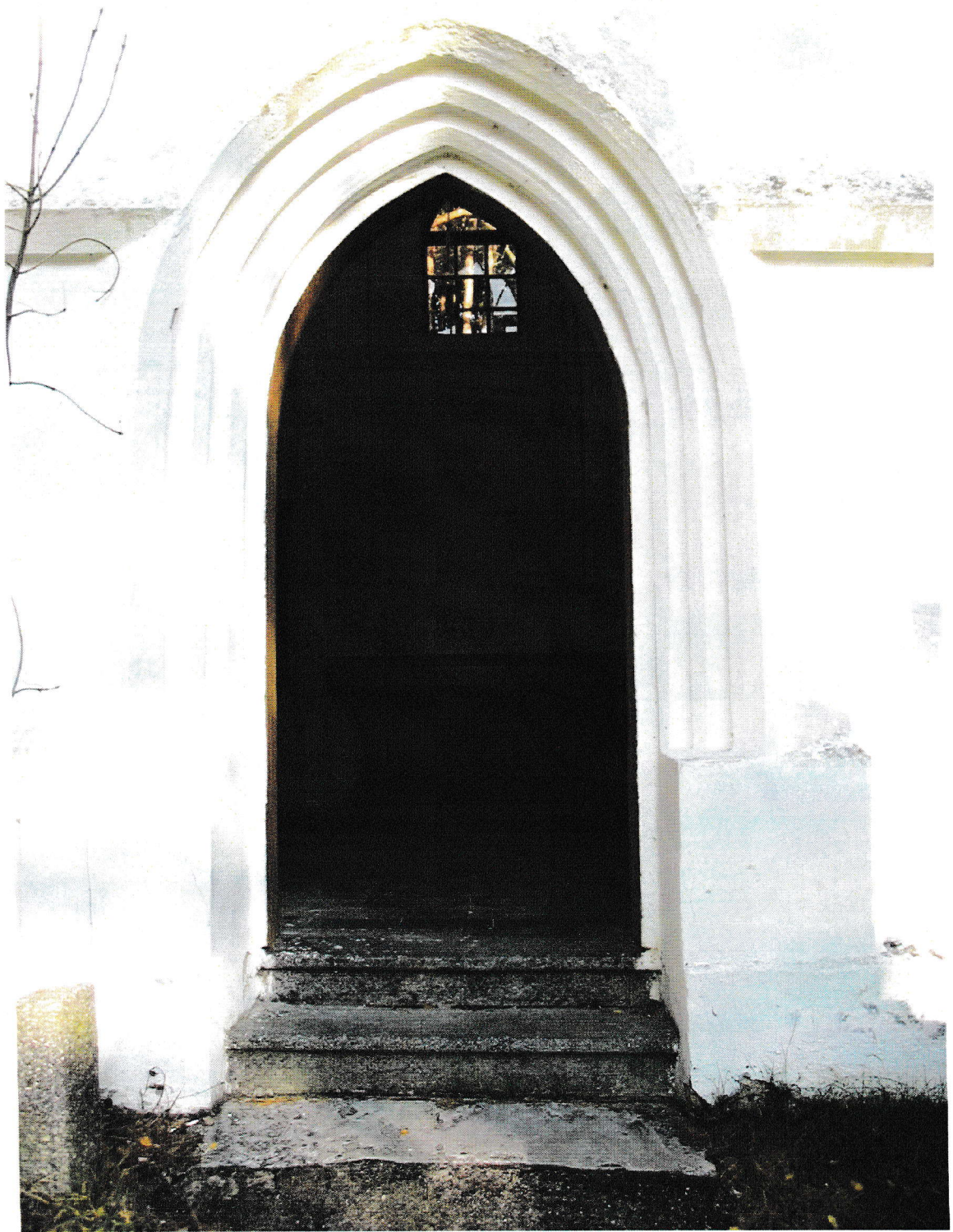
Detail kříže.

Kaple Anděla Strážce v roce 2005.

Pohled na oltární stěnu.

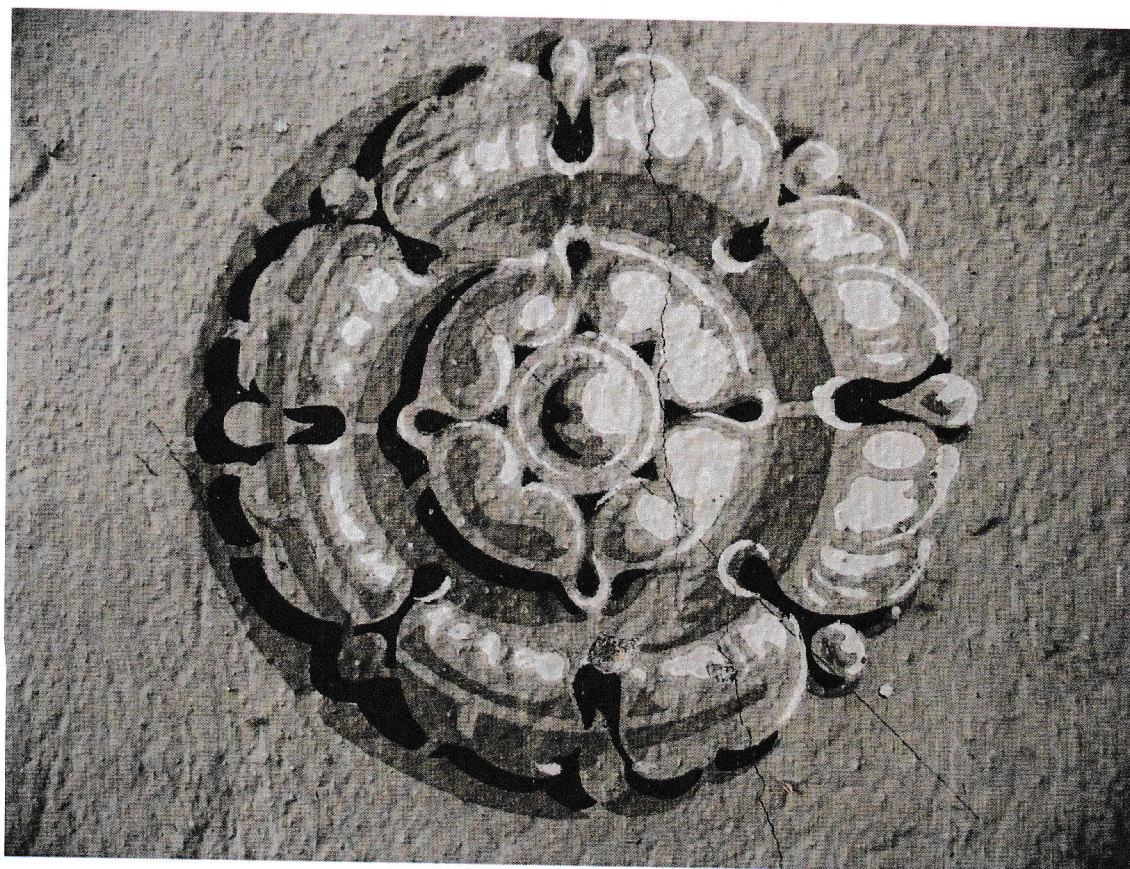
Původní dřevěná kazatelna.

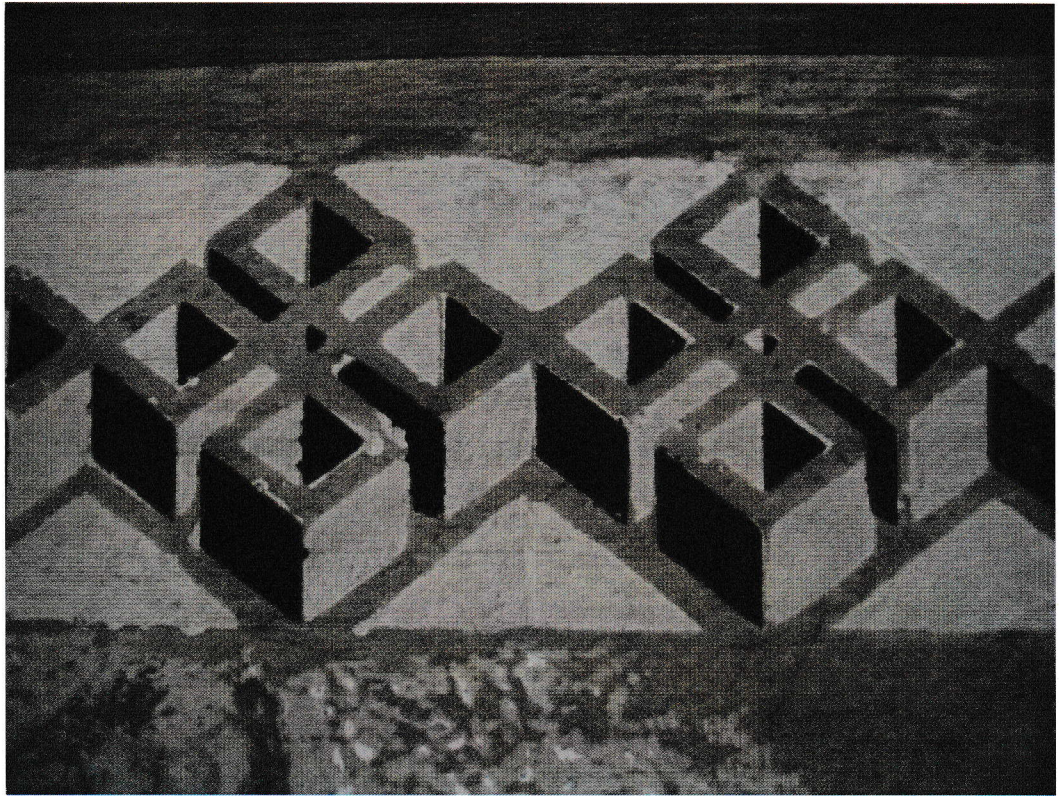
Pohled do kaple z okna nad oltářem.

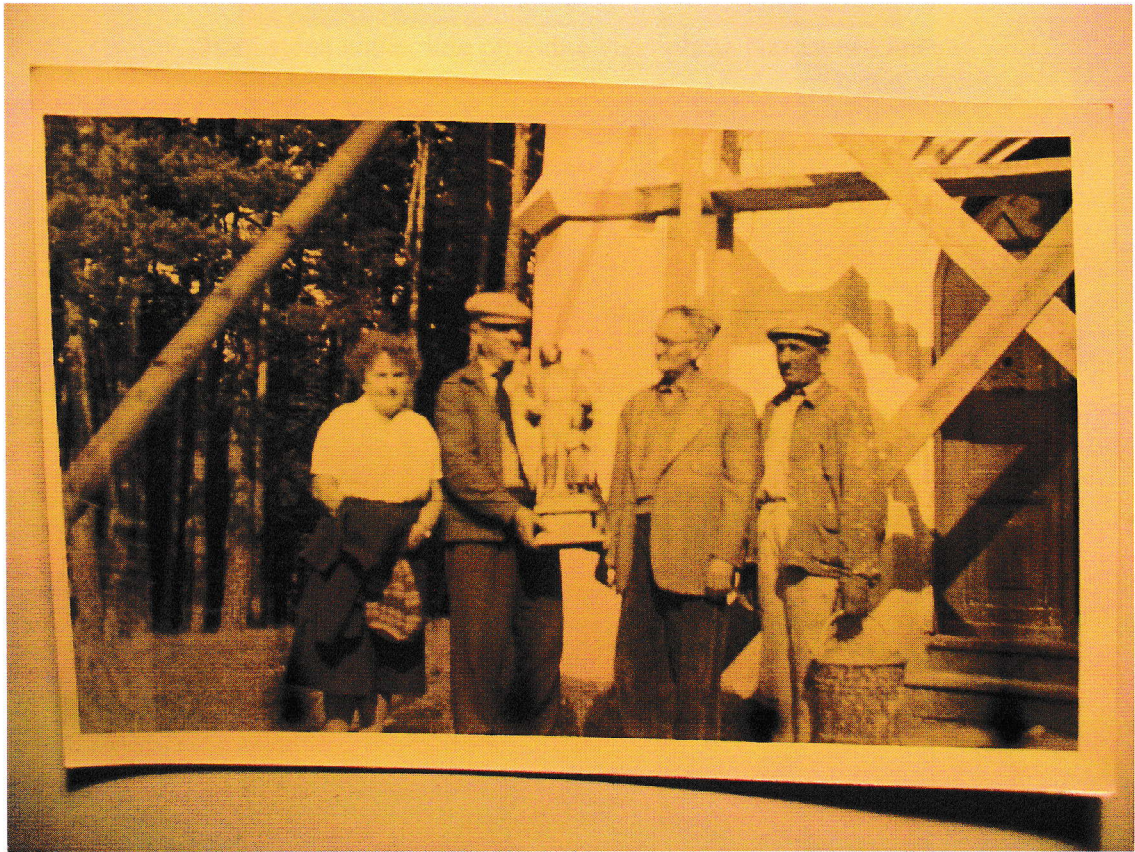
Výmalba kaple.

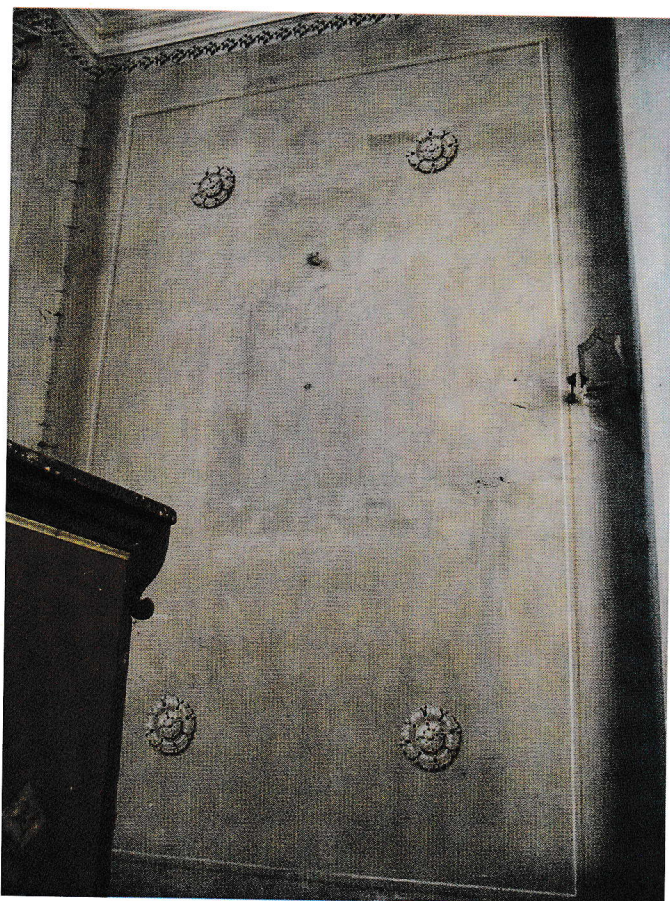
Výmalba kaple.

Výmalba kaple, kostkový motiv pod korunní římsou.

Ve Volyni u Andělíčka při opravě léta páně 14.9.1957. Zleva Hana Švehlová, Josef Boháč, František Chalupný, zedník Podlešák. Fotografovala Emma Staňková z Malenic.

Jižní stěna kaple, kde původně visel obraz Narození Páně.

Pohled na zvonici kaple.

Vchod do zvonice ze západní strany kaple.

Dvířka zvonice.

Zbylé dva zvony ve zvonici kaple Anděla Strážce.

Prostřední zvon, průměr 30cm, vyobrazena plastika sv. Martina s žebřákem, na druhé straně sv. Vavřinec s rožněm v ruce a vítěznou palmou – mezi nimi jsou dva festony s velkým květem.

sv. Vavřinec s rožněm a vítěznou palmou

feston s květem

sv.Martin s žbrákem

Menší zvon, průměr 25 cm, mistr Perner v Č.Budějovicích 1858

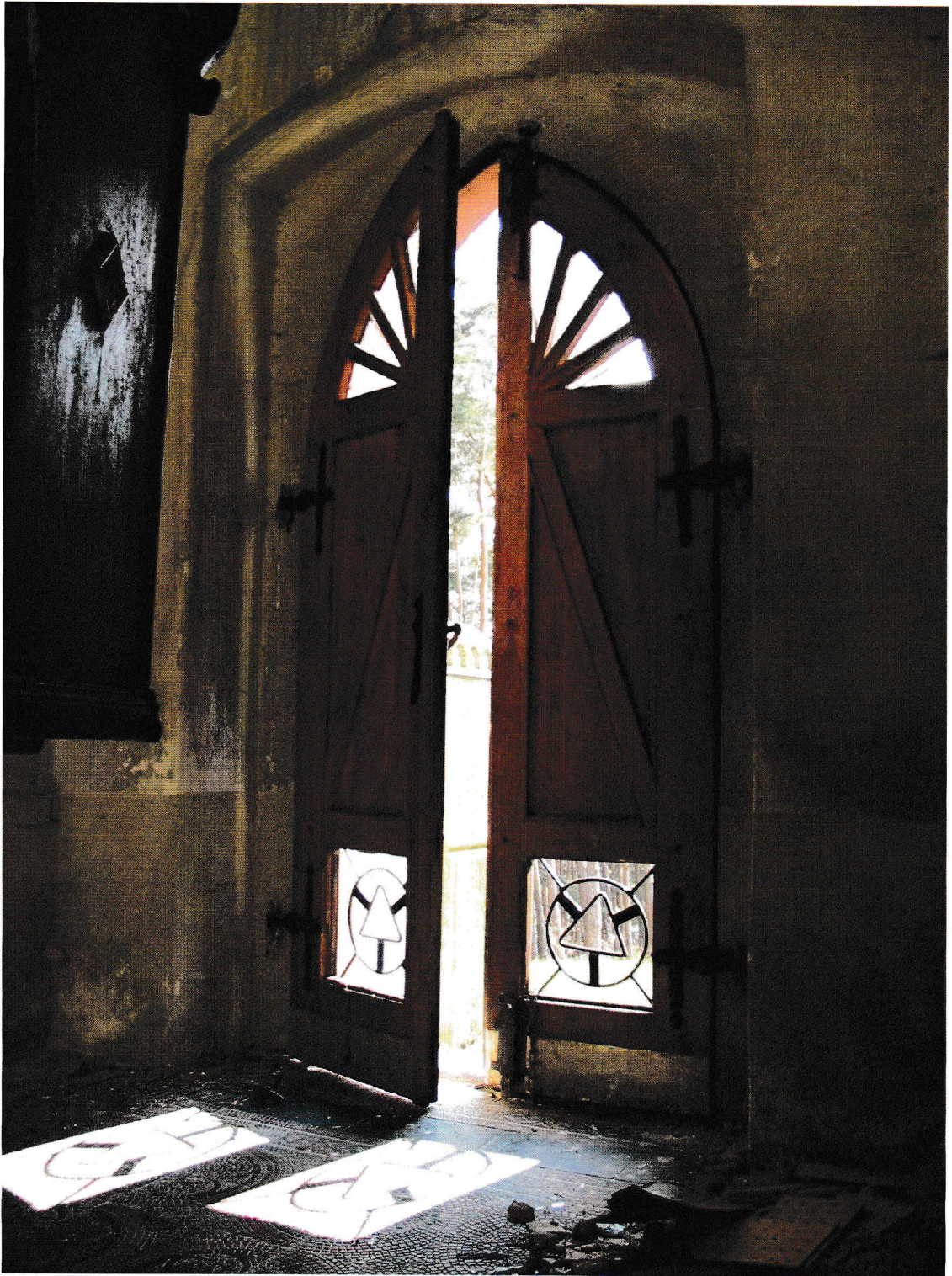
Menší zvon, průměr 25 cm, plastika Madony s dítětem.

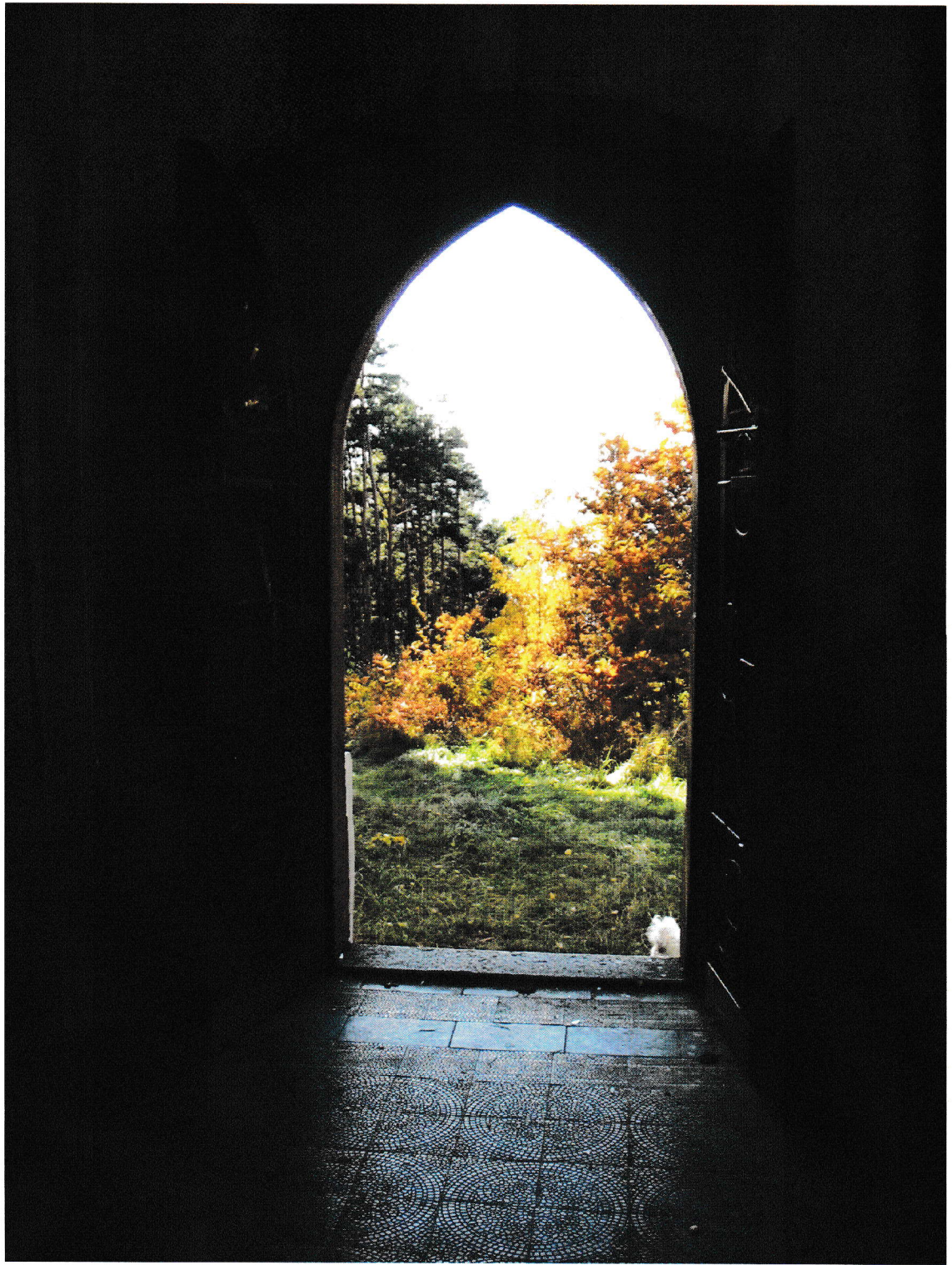
Pohled na město Volyně ze zvonice kaple.

Dřevěná střecha zvonice.

Zvláštní příloha

- Jak pan Ing. Josef Matějka přišel ke knize - Dějiny města Volyně, ve které se píše o kapli Anděla Strážce:

„**František Špírek**, já ho pokládám za jednoho z význačných postav města Volyně, ačkoliv byl samouk a to ještě o tom povím. Pořádala se výstava v Kanadě a on byl požádán, aby na ni poslal svůj husitský cyklus, tedy obrázky ze života Mistra Jana Husa, on to poslal a dostal děkovaný dopis, kde byla tedy psali, že další týden bude oceňování naivního umění a to slovíčko naivní ho právě urazilo. No on přišel za mnou a povídá: *Pepíku prosím Tě copak já jsem nějaký naivka? Okamžitě jim posílám dopis, aby mi všechno poslali zpět. Ale já mu povídám: Nedělej to vždyť naivní umění to není umění mimo, ale to je umění člověka, který není školen a umí to. Tak jim to tam nakonec nechal. No a tak František Špírek po svém životním boji skončil u jedné ženy, která bydlela ve Strakonících v novém domově důchodců (tam, kde je socha Františka Ladislava Čelakovského). Najednou mě ta pečovatelka z toho domova důchodců (protože moje manželka také pracovala v domově důchodců tady ve Volyni) vzkazovala, že se mám zastavit u pana Františka Špírka, že chce se mnou vysloveně mluvit. Jel jsem tedy do Strakoníc, František mě očekával, flaška rumu na stole a nějaký „prezenčky“ a František jen kynul zdravím, podívej se já Ti chci odevzdat to co tady jsem celý život skládal a to co je mým zajímavým objevem v životě a nikdo jiný to dostat nemůže. A já mu povídám pročpak. No podívej se já do měsíce umřu...no já jsem mu to vymlouval, říkal jsem mu prosím tě Františku nedělej blbosti, život ti chutná, rum ti chutná, tak co chceš. Ne já umřu a odevzдал mi tuto knihu **Dějiny města Volyně**, ve které on má všelijaké věci, kterých si cenil nalezených a má je tu různě nalepené...dokonce tady má pohled na Volyni v roce 1898 (pohlednici mi ukazuje) je to poslaný lístek, ale datum tady není... no a tak v těch jeho dějinách se najde leccos přilepeného co za pozdějších let už tam nebylo napsané, ty dějiny byly vydané v roce 1933 a co potom bylo dál, to František vytrhával nebo vystřihával z novin a lepil do této knihy a já jsem ji pak od něj dostal. Tamten obrázek (ukazuje na zeď u sebe doma) to je Pepík Protivů, to je taková Hradčanská figurka (obecný název části Volyně Hradčany) tady na „vejvoze“ s těma „kobyrama“ jak vyvází dříví z lesa, ten obrázek mi dal a ještě některý jiný věci no a já jsem dal, abych tu rodinu Protivů neošidil, že mám od něj tohleto, tak jsem ten obrázek nechal zkopírovat a těm Pepíkovo sestřám jsem to dal, aby nepřišly zkrátka. Tak jsem získal ty dějiny. No a pak je tu například také **archivář František Teplý**, historik jižních Čech, to je článek, který někdo psal o jeho úmrtí (ukazuje mi článek, který je v té knize nalepen). Jeho úmrtí bylo v roce 11. června 1945, bylo to v takových, řekl bych, chaotických dobách po osvobození, kdy lidé třeba těmto místním důležitým událostem leckdy nevěnovali pozornost a tady je celý článek. No takže je to prostě celé polepené i různými znaky, mapkami a teď ji mám já tu knihu po něm. Svou knihu Dějiny města Volyně jsem daroval svému synovi, který má také o to zájem. Tak to vidíš (směje se). Jó to jsou osudy, vy jste se seznámili s pravdou, protože já jsem dělnického původu, on je dělnického původu, jeho otec starý pan Špírek byl dělníkem v pivovaru a můj otec taky. A tak jsme se s Frantou seznámili a spřátelili, ale kvůli tomu obrazu, který nám přemaloval tu panenku Marii, no ještě že jsme obědvali dřív, než jsme mu to zaplatili, to je tam v té kapličce kamenné tam dole, můžeš se na ni podívat (usmívá se). No a my hledáme **Anděla Strážného**, to musíme hledat při životopise jeho stavitele a to byl Niklas, byl to dobrý stavitel, byl dokonce profesorem stavitelské fakulty.“*